Berləşegez bətən dənja eşcələrə!

SIŞƏMBE, 23 IYL'1929 jılı. № 163 (2533)

Bərəmnəp bəjəsə 5 tijen

گەزیتکە یازئلو بەیەسئ: 1 ئایغا-80 تیین، 3 ئایغا-2 س. 30 تیین، 6 ئایغا-4 س. 50 تیین، 1 یلغا-8 س. 50 تیین. چیت ئیللەرگە: 1 یلغا 15 س.، 6 ئایغا-10 س. 3 ئایغا-5 سوم.

„Кзыл Татарстан"

Ежедневная газета — Орган Татобкома В.К.П.(б.) ТЦИК, Татпрофсовета и Казгорсовета

9-ый год издания.

„Qızıl Tatarıstan"

Kəndələk gəzit—Partijə əlkə kamitite, Yzək başqarma, Tatprofsavit həm şəhər savitə urgənə.

9 nəc jılı cıqja.

قزل تاتارستان

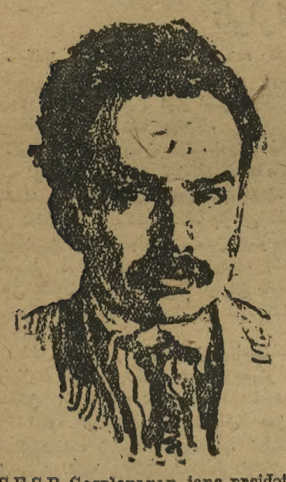

R.S.F.S.R. Gosplanənə jaŋa prsidətelə ipt. LIYIN.

Fransiədə kommunislarnı ezərlikləylər

Kassjo həm Kalman «Sante» tərməsenə jabıldılar.

PARIZ, 19 (Tass). „Jumanitə" gəzite ridaksiəsndə bulqan tntylər uŋajı blən qulqa alnqan Kassio(Ul uq Fajar) daprostan suŋ şpionnqta həm urlanqan dokumintlar saqlauda qəjplənep, „Sante" tərməsenə jabılqan. „Intrnasional kommunis" zurnalınıŋ ridaktırı Kalman da „Sante" tərməsenə kycerlgən. „Jumanitə" gəzite ridaksiəsenə blşmə alrqa kilgən çirdə qulqa alnqan ike cit il eşcese-Italian həm polək, politsiə tarafınnan Bilgiə cigenə çibərlgən.

Lill də politsiə kommunislar orgənə „Anşəne Djunor" ridaksiəsndə, Kompartiənen Ölkə Komitite binasında həm eşcelər tipografiəsndə tnty jasalıp, anda saldatlar ecen cqarıla torqan „Kazərn" (kazarma) gəzitenen suŋqı nomirenə kanfiskatsiə jasadı.

Koti tarafınnan cqarıla torqan fəşislar gəzite „Alidy Pipl" xəkymətne kommunislarqa qarşı kərəş acıb blən tənqid itə, lakin bu cqarılanna azzınnıp, Fransio kompartiesenen baş sikritarı Simarnıŋ, Komsomol çitəkcelərnnən Galopen həm Barbənen, Ynitar xzmət konfidiratsiəs çitəkcelərnnən Monmusso blən Rakalonnıŋ, „Jumanitə" nəşriatı mədirə urnbasarı Marennıŋ həm başqalarnıŋ qulqa alınıbı taləp itə.

Riaksiəcelər gəzite „Libərtə" kommunislarqa səjasi qarşı kşelər itep tygel, bəlki dəylətkə çinajət ityceler itep qararqa kirəklegen kyrsətə.

Komintirn Başqarmasınıŋ 10 ncı plinumı jabıldı

Komintirn Başqarma kamitite prizidiumnda yzgərşlər.

MƏSKƏY, (Tass). Şuşı kennərdə kammunislar Intirnatsianalı Başaqrma Kamititenen 10 ncı plinumı yzenen eşen btrdə. Plinumnıŋ kən tərtibndə şundı məs'ələlər bar ide: 1) xalıq ara xəl həm komintirn burcları (daklatcılar: Kuusinin həm Manuil'ski iptəşlər), 2) Ikonomik kərəş həm kampartiələrnen burcları (daklacılar: Til'man həm Lozovski iptəşlər),3) Impirialislar suqışına qarşı xalıq ara kərəş kəne (1 nce avgus) (daklatcı Barlə iptəş)·

Daklatlarnı tikşery eşndə bətən məhim kompartiə vəkillərə qatnaştılar. Plinum, komintirn Başqarma kəmitite prizidiumı clinnennen Buxarin, Gitlan, Sirra həm Əmbir - Dro iptəşlərne azat itərgə qərar qıldı,

Plinum, Elik (Cixa-Slavakiə), Lovstan (Tən jaq Quşma Amirika) həm Spiktor (Kanadı) iptəşlərne Başqarma kamititnnən azat itte.

Plinum, Garlandi (Italiə), Gotval,d (Cixo-Slovakiə), Rondol'f (Quşma Amirika), Gusef (SSSR) iptəşlərne prizidium sastafına krtte.

Monıŋ əstenə, plinum Linski (Pol'şe) iptəşne kandidatlqtan prizidium clninnegenə kycrdə; Amirika Lidə(kən jaq Amirika), iptəşne prizidium cline itep həm prizidium clinnegenə kandidat itep Rəjman(Cixo-Slavakiə)iptəşne sajladı.

MƏSKƏY, 22 (Tass). „Pravda" gəzite, 21 iyldən „xalıq ara xəl həm Komintirn burcları" turndaqı tizislarnı həm Komintirn Başqarma Kamitite plinumı qabul itkən „Impirialislar suqışına qarşı xalıq ara kən" turndaqı rizəlytsiəne basıp cqardı. „Pravda" gəzitenen aldaqı sannarnda qalqan rizəlytsiələrdə basılacaq.

تیلیگراملارنڭ دەوامی 4 نچی بیتدە

Qtaj - Sovit dauı turnda cit il mətbuqatı

Sinator Bora Sovit Xəkymətenen çavabın jaqlıj

NIU - JORK, 19 (Tass). Sinator Bora Sovit xəkymətenen, killog paktının məqbyri kecen tanıj torqan xərəkətenə bik jaxşı rəyştə qarıj. Sinator Bora tybəndəqe syzlərne səjləde: - Başlap jerep Məskəy prtakulına qul qujdrqan Sovit xəkymətə, Killog paktın' brncı mərtəbə tormşqa aşrdı. Qtaj blən bulqan konfliktnıŋ başnnan uq, Sovit xəkymətə bu paktta kyrsətlgən məqbyriətlərne tanıdı.

Annan suŋ Bora Dəylət sikritarı Stimsonnıŋ diplomatiə adımına jaxşı qaraş bldərə, lakin „Quşma ştatlarnıŋ Sovit xəkymətə blən turıdan - turı səjləşə almauına" tə'əssef bldərə.

Amirika tncszlana, Daylət Dipartaminti

Cinovnikları arasında SSSR ne jaqlauqa taba auışu ysə.

VAŞINGTON, 17 (Tass). Qtajdan alnqan xəbərlər, Qtaj - Kəncıqış Timer Julına jasalqan həcymneŋ Nankin xəkymətenen başqa illərgə də jasalacaq şundıj adımınıŋ başlanqıcı bulıın kyrsətələr. Bu xəbərlər Dəylət Diprtamintının cinovnikların tncszlandıra. Dəylət Dipartaminti rəsmi rəyştə bitarafıq saqlıj. Şunsı qzıq Dəylət dipartamintının cinovnikları, Sovit xəkymətən Qtajqa qarşı jaqlau təsle xərəkəttən qibarət bulqan eşlərenə tərlecə aŋnatu taqmaqcı bulıp mataşalar.

„Dəjli Hiral'd" Qtajnı Killog paktına bujsnmauda qəjpli

LONDON, 18 (Tass). „Dəjli hiral'd" jaza:—Nankin xəkymətenen çəuabı həm Çankajşinıŋ diklaratsiəsə, Qtaj—Kəncıqış timer julın alunıŋ kommunizm propagandısında qəjpləy, aŋar itə qıjdıra bulıp qua xzmət itə torqan səjasət ikənnegenə hic bər şik qaldrmıj. Qtaj da, SSSR də Killog paktına qul qujdılar. Nankin xəkymətə hər vaqt isndə totarqa tieş; Killog paktı Qtaj—Kəncıqış timer julına xuça bulu həm anıŋ əstnnən kontrol jasau, Sovit xəkymətə təqdim itkən kbek, duslarca səjləşy blən xəl itelrgə tişlegen taləp itə".

„Qtaj dogovrnı turaqladı"

TOKIO. 19 (Tass). „Çapan Tajms" gəzjte Sovit - Qtaj dauı turnda, baş məqalədə jaza: - „Qtaj xəkymətə, dogovrnı SSSR. bozdı, prapagandı alıp bardı h. в. dip mataşıtı. Lakin bolarnı təsdiq itərlek bər nərsədə kyrsətlmi, kiresncə, Qtajnıŋ dogovrnı turaqlaqannıqın bətən dənia kyrep tora"

AngliəQtajnıda, Sovit xəkymətəndə kəcszlənderyen baştartmıj.

RIM, 19 (Tass). Fəşislar mətbuqatı Qtaj - Sovit dauı turndaqı xəbərlərgə elkkecə zur əhəmmiət bire. „Tivire" gəzite „baştaraq SSSR blən Qtaj arasında qorallı bərlşnen cqıuqotlqısız buluı turnda taralqan jalqan xəbərlər" gə bəjlənə. Gəzit, Rəjter agincılıqınıŋ jraq kəncıqış turndaqı xəbərlərne taratuda Javropada manopoliə alqannqtan, anıŋ şul xəldən fajdalanuın, cənki ingeljzlərnen Rus bəlşiviklərən həm Qtaj millətcələren jaratmaqanqa kyrə, qorallı bəreleş arqasında ike jaqnıŋ da kəcszlənyenə bulşlıq kyrsətydən baş tartmajacaqın jaza.

Girmaniə s. s. s. r. həm Qtaj

grazdannarın saqlaunı yz estenə aldı.

بیرلیدن 19 (تاسس). ژولف تاگینتچڤ-لڭعی حەبەر ئیتە: - رەسمی رەوشدە حەبەر ئیتلە: - گیرمانییە حۆکومەتی، سەویت حۆکومەتینڭ هەم قتای میللی حۆکومەتینڭ سۆزاوی بوینچا، س. س. س. ر. دە قتای گراژدانلارن هەم قتایدا س. س. س. ر. گراژدانلارن ساقلاونی ئۆز ئۆستئنە ئالدی.

Pəjpindəqe bətən gəzitlər Sovit notasın basalar. Pəjpindəqe sovit konsilıqı qajta.

PƏJPIN, 20 (Tass). Bygen Pəjpindəqe bətən gəzitlər Qara Xannıŋ notasın basalar.

PƏJPIN, 20 (Tass). Pəjpindəqe Sovit konsilıqı Dajrnnən SSSR gə qajtu ecen Dajren şəhərenə barrqa xəzrlənə.

Qtaj tşqı eşlər ministrlegndə praktik eş qararlıq bər kşe da juq

PƏJPIN, 20 (Tass). Go - min agintcılıqı xəbər itə; Qtaj da'irələrndə də. cit il da'irələrndə də, Sovit - Qtaj mənasəbətlərə şundıj kisken mamintqa çitkən bər çavaplı vaqtta, Vanczintin blən Czansyələnnen yz eşlərən başqarrqa qajtmaularına bik aptırıjlar. (Czansyələn dingez kurortı Pəjtaxoda imeş). Cankajşinen tşqı eşlər ministrlegndə, Sovit məs'ələsndə praktik syz alıp barrqa kşe juq, cənki anda bər gnə də çavaplı kşe juq həm şunıŋ arqasında Cankajşi Qtajnıŋ Məskəydəqe ışanclısı Cuçəyjanqa meraçəqət itərgə məçbyr bulqan həm çauapnıŋ proiktın annan təztkən. Pro ikt Xuxanmin, Dajtzidao həm Cankajşi tarafınnan qaralıp, şunnan suŋ qna Məskəygə çibərlgən.

Amirika Dəylət Dipartamintının cit illərgə məraçəqəte

VOŞINGTON, 20 (Tass). Dəylət Dipartamintı tybəndəqe xəbərne iqlan itə:-Dəylət sikritarı Stinson, Qtaj, SSSR, Angliə, Japoniə həm Fransiəgə məraçəqət itep, SSSR nen də, Qtajnıŋ da killog paktına qul qujqannqların, lakin xəzrge kanflikt turnda Quşma - Amirikada acıq tulı xəbərlər bulmasa da, mətbuqatnıŋ xəbərene qaraqanda, ike jaqnıŋ da taləplərə sutta qaralrqa tieş bulqan taləplər xaraktirndə bulıp, tritieski tikşerygə birelergə məmkin ikənnegen bldrdə.

ISKƏRMƏ: Tass tarafınnan alnqan blşmələrgə qaraqanda, 20 nce iylneŋ kicenə qədər Tşqı Eşlər Xalıq Komisariatında Amirikanıŋ bər nindi də təqdime alınmaqan.

Bətən dənia xzmət iələre Sovitlar sojuzın saqlarqa xəzer toralar.

Birlin, Gamburg, Vina həm Stokhəlm eşcələre protis dimanstratsiəse jasadılar

Gamburgda dimonstratsiə

BIRLIN, 20 (Tass). Kicə Gamburgda SSSR ne provokatsiə blən suqşqa tartu uŋajı blən eşcelər dimonstratsiə jasadılar. Zalı xalıq blən tulqan janıq binada jasalqa mitingdən suŋ, eşcelər dimonstratsiələrnen tıtlıuına qaramastan kolonnarqa tzelep uramqa cqtılar. Politsiə dimonstratsiəgə rizin tajaqlar blən heçym itte. Dimonstratsiəcelər blən politsiə arasında bik nıq bərleşy buldı. Bik kyp kşe qulqa alndı.

Nyrimbirg eşcələrenen dimonstratsiəse

BIRLIN, 19 (Tass)· Girmaniə kompartiəsenen Nyrinbirg ojşması tarafınnan, Qtaj - Kəncıqış timer julı vaqiqələrenə baqşlanqan dimonstratsiəgə rəxsət birlmədə. Rəxsət birlməygə qaramastan, kic blən dimonstratsiə jasalıp, dimonstratsiəgə meŋnərcə eşcelər qatuaştı. Dimonstratsiəcelər zur uramnadan: „Doloj Gomindan xəkymətə, jeşəsen Sovitlar Sojuzı" dip qcqılıp jərdelər. Palitsiə hər çirdə alarnı qualap tordı, lakin dimonstratsiəcelər jaŋadan çılıp, politsiənen tıjuına qaramastan dimonstratsiə uzdırldı.

şvitsiə eşcelere

SSSR ne jaqlarqa xəzr toralar.

STOKHOL'M, 20 (Tass). Kicə Stokholmda 2 çirdə Qtaj militarislarınıŋ suqışı provakatsiəearına qarşı protis mitingelərə jasaldı. Bik kyp pravinsiə şəhərndə də şundıj uq mitinglər buldı. Mitinglərdə cqarılqan rizolytsiələrdə Şvitsiə eşcələrenen SSSR blən brdəm buluları hqa SSSR ne jaqlarqa xəzər torqannqları bildərelə.

Girmaniə pritpriətiələrndə

Suqışı qurqınıcı blən kərəş eşe.

BIRLIN, 19 (Tass). Qtaj vlaslarınıŋ Jraq—Kəncıqıştaqı banditlarca xərəkətə həm şunıŋ uŋajı blən kəcejgən suqışı qurqınıcı, Girmaniədəqe pritpriətiələrdə suqışı qurqınıcı blən kərəş komititlərə təzy xərəkətndə jaŋa, kəcle kytərleş tudrdı. Gotada çirle vagon eşləy zavotlarndaqı eşcelər vəkillərenen fabzafkomlar sovitı tarafınnan caqırlqan çılışı buldı. Çılışta suqışı qurqınıcı blən kərəşy yzək komitite təzldə. Çılışı eşcelərgə qarata suqışqa qarşı əndəmə cqarrqa qərar qldı. Suqışı qurqınıcı blən kərəş komititlərə taqın da kybrək Saksəniə Halle — Mərziborq həm Birlində təzlgən. Kommunislar mətbuqatı kən sajın eşcelər tarafınnan suqışqa qarşı çılışlar uzdırlqan pritpriətiələren ismnegen basa. Bu pritpriətiələrnen hər qajsında suqışı qurqınıcı blən kərəş komititlərə təzelə.

Vina pralitariatı SSSRnı jaqlıj

VINA, 20 (Tass). Kommunislar partiəse həm Vinadaqı rivolytsiəce ojşmalar tarafınnan çılqan suqışqa qarşı konfirinsiə bulıp, 189 diligat qatnaştı. Şularnıŋ 145 e pritpriətiələrdən kilgən vəkillər. Birlin suqışı qurqınıcı blən kərəş komitite ismnnən Girmaniə Rəjxstagndaqı kommunis diputat ipt. PIK təbrik itte. konfirinsiədə Vina şəhərndəqe həm şəhər tirəsndəqe pritpriətiələrnen eşcelərenə ince avgus kənndə bər səqətlek protis zabastofkısı uzdırrqa həm dimonstratsiə jasap uramqa cqarqa qusıp əndəmə cqarrqa qərar qındı.

Suqışqa qarşı kəngə xəzrlek həm uzdıru ecen 18 sotsial - dimokrat, 7 partiəsez həm 15 kommunistan qinarət komitit tezlde. Konfirinsiə impirialislarınıŋ qotırqı blən eş alıp bara torqan Qtaj militarislarnnan SSSR ne saqlau lozngısı astında uzdı.

Girmaniədəqe rivalytsiəce qtajlarnıŋ əndəməse

BIRLIN, 20 (Tass). Girmaniədə tora torqan, rivalytsiəce qtajlar komitite Qtaj həm nimes tillərndə əndəm cqardı. Əndəmədə, patşa rusiəse fajdalanqan artqılıq həm xoquqlardan tik Sovit eşce—krəstiənnər xəkymətenen gnə brnce başlap baş tartqannıqı kyrsətelə.

Annan suŋ əndəmədə Cankajşinıŋ Sovitlar sojuzın provokatsiə julı blən suqşqa tartu ecen impirialislardan, brnce nəybəttə Angliədən zadanıə alqannıqı kyrsətelə. Əndəmədə: — Sovitlar sojuzınıŋ tncıqqa omılıdıqı bejek tləgen, suqışı qotqıcıları anıŋ jomşaqlıqı itep qararqa mataşalar həm haman sajın jrtqclana baralar. Imirializm suqışının buluına qarşı kilrlek tik bər gnə kec bar, ul xalıq ara proltariatnıŋ, Qtajdaqı izlgən eşce həm krəstiənnər massısı blən sojuzıdır".

-Əndəmə tybəndəqe syzlər blən btə:- Bez bətən dənja xzmət iələrenen vatanı bulqan Sovitlar Sojuzın bətən kecebez blən saqlarqa tieşbez. Qtaj prolitariatı, tirrorqa qaramastan, yzenen burcısın ytər. Bətenegez də xalıq ara impirializmgə qarşı qzıl kən—1 nce avgusqa qat- naşrqa tieş"!

Amirika palitsiəse

Dimonstratsiəqə heçym itte.

NIU-JORK, 20 (Tass). Quşma Amirika kompartiəse tarafınnan 8 çirdə, Qtaj provakatsiasına qarşı protis dimonstratsiəse uzdırldı.

NIU-JORK, 20 (Tass). Kicə Qıtaj ilcelege jortı aldında jasalqan dimonstratsiənen qatnaşucıları blən politsiə arasında bəreleş bulıp, politsiə rizin tajaqlar qullandı. Bik kyp eşce həm 1 politsəjski jaralanqan həm dimonstratsiədə qatnaşqan 131 kşe qulqa alnqan. Qulqa alnucılar arasında Quşma Amirika kompartiəsenen politbiura cline Vajnston da bar.

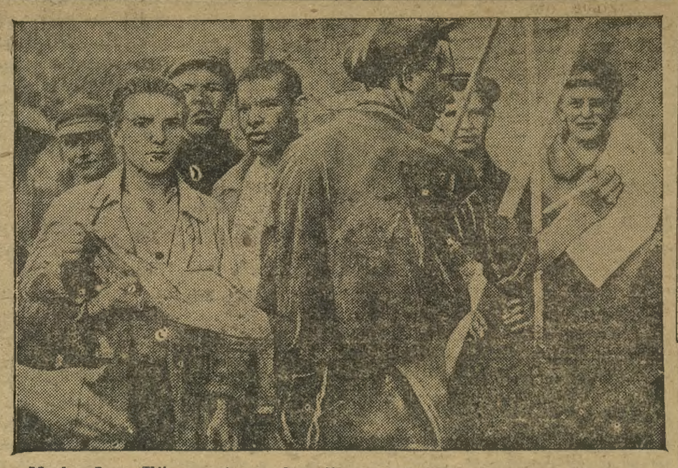

Məskəydəqe Iljic zavotı eşcelərə III nce industrijə zajumına jazılalar

Qtaj - Sovit baqlanşları əzlqannan suŋ

Sovit sotrutnikların kecləp sərgennər. Alarnıŋ simjələre Qtaj banditları qulnda qalıp çəbrlənganner.

Qtaj - Kəncıqış Timer Julınıŋ adminstrasiə bylege nacal'nige ip. KNƏZEF (ul 19 ncı iyldə MƏSKƏYGƏ Qtaj - Kəncıqış Timer Julnnan qajtqan 33 kşelek brnce grupprı blən qajtı) Qtaj - Kəncıqış Timer Julına həcymneŋ nicek jasalıı turnda tybəndəqe syzlərne səjləde:

10 ncı iyldə, irtəngə 7 səqəttə, minem kvartirqa kətməgəndə gnə, başnda rus aqgvardiəcelərə bulqan bik kyp sanlı politsiə atrədə kilep, mine qulqa aldı, həm tərməgə itte.

Bu vaqt şəhərdə (Xarbin) Sovit rabotnikların ezərlkləy başlandı. Qtaj-Kəncıqış Timer Julınıŋ tiligrafı qulqa alndı. Xuçalıq orgnnarına həm profsojuzlarqa həçym başlandı. Profsojuz eşcelərnnən bər nicəse qulqa alndı.

Tərmədə mine ozaq totmadılar. Ber niqədər vaqttan suŋ mine əjgə qajtardılar həm arista tottılar. Ber nicə səqəttən suŋ politsiə agintı kilep, minem 6 s. 30 minutta Xarbindan SSSR gə quılacaqmnı bldrdə. Minem blən brgə Qtaj - Kəncıqış Timer Julınıŋ bik kyp sotrutnikları qulqa alndı. Alar arasında səydə bylege nacal'nigə Niopexanof, anıŋ jardəmcese Rogozin həm kansilerə sotrutnikları bar ide.

Bzne vokzalqa kecle kanvoj astında alıp bardılar. Alarnıŋ da kybese aqgvardiəcelər ide. Şunda uq taqın 33 Sovit grazdanı kitrldə. Alarnı da bik nıq saqladılar.

Bez kitkən caqta vokzalqa, yzlərenen jaqlauların bldərrgə tlegən 6 mnnən artıq Sovit grazdannarı həm Qtaj eşcelərə kildə. Alarqa saqcılar bik nıq qarşılıq kyrsətlelər.

Xarbinnan, sərlgən bətən Sovit sotrutnikları simiələren Xarbinda Qtaj banditlarınıŋ qulına qaldırıp kittelər· Sərlycelərdən qajbrlərenə 20 minut qalqac qna bldrgənnər. Qalacaq simiələrnen brsenə də kitərgə irek birməgənnər. Bzgə blnyenə qaraqanda, anda qalqan simiələrgə 6 səqət ecndə kvartirların buşatrqa quşqannar həm milkləren qulqa alqannar.

Bez nicə mərtəbə juldan tiligram suqıp qarasaqta, qalqannarnıŋ xəle turnda çavap ala almadıq.

Timer jul idarəse, Sovit grazdannarın qulqa alqannan suŋ bətnnej jalanqac qaldı. Çavaplı urnnarqa ocraqan bər kşe bilgelənde. Qtaj - lardan çitərlek dərəcədə kvalifikatsiələ rabutniklar bulmaqannqtan, urnnarnıŋ kybese Qtaj puddanniları bulqan rus aqgvardiəcelərenə birlde. Tik bik əz urnnar qna qtajlarqa birlde. Şunıŋ blən brgə urnnarqa bilgelənəndə kvalifikatsiə həm eş bly bər nindi rol, ujnamadı.

Sərlgən sotrutniklar maidi jaqtan bik auır xəldə qaldılar.

Komintirn plinumınıŋ jomqaqları

Komintirnnen VI- kongrisnnan suŋ xəzrgəqədər qtkən vaqıt ecndəqe xalıq ara səjasi həm iqtisadi xəllərgə komintirnnen xəzer gnə təmam bulqan plinumı tarafınnan jasalqan analiz, kongrisnıŋ bilgelənən julı turı həm dəres buluın tulı rəyştə rasladı. Bətən dənja kapitalizmısınıŋ xəzrge konjunkturasında nıqu tygel, kiresncə xəl kyrenə. Kapitalizm stabilizatsiəse kennən kən qaqşıj, kapitalizm ecndə qarşılıqlar kennən kən kisknnəşələr kapitalizm illərndə jəşəyce eşcelərnen tormşları kennən kən auraja bara, kopitalizm stabilizatsiəse eşcelərgə basım jasauın kennən kən kəcejtə bara, suqışı qurqınıcı kennen kən ysə, iŋ başlap S S S R gə heçym jasau qurqınıcı kennən kən zuraja bara. Bətən dənja ikonomike həm səjasətenen xəzrgə julı ənə şundıj Komintirnnen VI-kongrisə bətən kapitalis illərndəqe eşcelər massası sullaşa dip kyrsətep uzqan ide. Xəzrgə kəndə alarnıŋ sullaşuları kennən kən ysep, kəcəjep barıcı rivalytsiə təsen aldı, Rur, Bombaj, Lodzıda həm Fransienen, tənjaqlarında ciktən tış uŋış blən barqan stackıları, 1 nce Maj kənndə Birlin uramnarndə bulqan suqışlar, fabzafkumnarqa sajlaularda Girmaniə kompartiəsenen zur unşları, Pyl'şedə aulı həm urman xuçalıqı eşcelərə zabastufkısı həm başqalar monı bik acıq rəyştə kyrsətə həm rasluşlar.

Eşcelər massasınıŋ bu rivalytsion dulqını, kompartiənen yz ecndə. bigərək tə partiənen julbaşcı kadrları ecndə nıq brlek bulunı taləp itə. uŋnıq tajpılışı həm anıŋ blən kileşycelkkə qarşı kisken kərəş həm uı tajpılşnı çiqy julnda komintirnnın VI - kongrisı tarafınnan alqa qujlqan burclar, xəzrgə kəndə, bigərək tə aktual bər təskə rerələr. Bətən kompartiələr xəzerge kəndə bətən appartunis ilimintlərdən, sotsial - dimakratlardan yzlərenen, safların jaxşılap arndırrqa tieşlər. Cənki sots'al - dimakratlar xəzrge kəndə kommunizm [illegible] acq agintıq rulen ujnıj başladılar. Şunıŋ blən bər rəttən, uŋulıq tajpılışı blən kileşycelərgə qarşı da kərəş bik kisken rəyştə dəvam itərgə tijeş.

Komintirnnın suŋqı plinumı, profsajuzlar məs'ələsndə də komintirnnıŋ VI-kongrisə həm Profintirnnen IV-kongrisı tarafınnan bilgeləngən taktikene tulı rəyştə rasladı. Kompartiələr, eşcelər sınfınıŋ barlıq stackılarında julbaşcılıq ityne yz kullarına alrqa, yz tirələrndə ojşqan həm ojşmaqan eşcelərnen barın da brləşterrgə tieşlər. Şunıŋ blən bər rəttən rifarmis profsajuzlar arasında eşləyne də kəcəjirgə kirək

Xalıq ara qzıl kəndə (1nce augsta) militarislarqa qarşı dimonstratsiə jasau tzrnda da plinum yzenə ajrım qərar qabul itte. Plinum, Qtaj - Kəncıqış Timer julndə bulıp ytkən vaqiqələr uŋajı blən, 1nce augus kənen bətən illərdəqe eşcelərne „SSSR pralitariatın saqlau" luzngısı astnda berləştery rəyşndə ytkəry turnda qərar cqardı.

Bətən burzua həm sotsial - dimokrat xəkymətlernen xalıq ara qzıl kəngə qarşı xəzrlek alıp baruları sndırılrqa tijeş.

Kompartiələr həm alarnıŋ nıq rivalytsiəcel taktikelərə kommunizm xərəkətndə həm bətən dənja pralitariatınıŋ kennən kən kəcəjep barqan kərəşndə zuz unşlarqa iltəcək

„PRAVDA" 21 iyl,
(Radio bujnca).

Tərkstan - Sber timer julı acldı

Tovarlar jəri başladı.

ALMA - ATA, 20 (Rosta). Rosta xəbərcese Tuksipnıŋ brnce pojızın qarşı alu ecen „Junkirs" ocqısı blən kitte. Julnıŋ acılu tantansına Alma-Ata stansiasnda 40 meŋnən artıq kşe bar ide. Alarnıŋ 75 % ı brence mərtəbə pojız kyrdelər. Brence pojız „Urra"həm „Intrnatsional" çrlau blən qarşı aqldı. Mitingdə Qazaqstan, uzbikstan, Qrqzstan Jul Eşlərə Xalıq Komisariatı, təzycelər h. в. vəkillərə təbrik ittelər. Qunaqlarqa, bigrək tə, qazaq, qrqız, yzbək, qtaj, dyngən həm qaracajlarqa, jul salu eşlərə bik nıq tə'sir itte.

ALMA - ATA, 22. (Rosta). Tuksipnıŋ aldnqı eşcelərenə, tixnik həm inzinirlarına primiə biry ecenSovnarkom 12 meŋ sum aqca bilgelədə. Lugavojdan Alma - Ataqa qədərə tovar həm passazirlar jəri başladı. Bygen Lugovojdan Alma - Ataqa brence mərtəbə 65 vagoŋ tovar çibərldə.

Jaŋa suqışı provokatsiəsena qarşı, jaŋa otqılar jasau blən çavap birəbez

Qtaj xzmət iələre Qzıl Ərmiə safına krrgə xezer toralar.

SIMIPALAT, 22 (Rosta). Qtaj kymək xuçalıqı „Uxan" da qtaj xalqlarınıŋ protis mitingese buldı. Alar: - Nankin notısı cep-ci jalqan həm iki jəzlelənу. Sovit çəmhyriətnen brence caqrıı blən, Qtaj ginirallarına atpor biry ecen, Qzıl Armie saflarına krrgə xəzer bez, dilər.

Qtaj suqşcıları proltariat kalunnıları astnda çimerləcak.

XABAROVSKI, 20 (Rosta). Dal'zavot eşcələrenen meŋ jarım kşe qatnaşqan mitingesə şundıj rizalytsiə cqardı: — Bez Tşqı Eşlər Xalıq Kamisariatı agintnnan xəkymətne ışandırrqa sorıjbız: bez saqta həm ytkən qajnar jllarnıŋ bəjek traditsiələren saqlıjbız. Yktəbrnen kərəşep alqannarın saqlarqa həm ike jəzle doşmannarqa qatı udar birrgə hər minut xəzrbez. Əgərdə Qtaj suqşcıları vaqıt ytməs borın ujlanmaslar- alar, prolitariat dəyləteneŋ şannı kalunnıları astnda çimerələcəklər.

Bu rizalytsiə Vladivastoknıŋ barlıq pritpriətiələrndə əscelər çılışı tarafınnan raslandı.

Qtaj suqışı provokatsiəsena qarşı, jaŋa otqılar jasau blən çavap birəbez

«Impirializm nalytcılarına qorıc atpor» bronipojızı

ODISSA, 20 (Tass). Qtaj xəkymətenen çauap notası Odissa prolitariatı arasında jaŋadan nəfrət tudrdı. Prikop diviziəsenen kvalirlar iskadrunıŋ Qzıl Ərmies həm kompolitsostafı Impirialislarınıŋ həçymnnən S S S R xalqlarınıŋ xoquqların saqlarqa, hər minut xəzrbez. Bznen sənge, qlclarıbız ytker. Qorallarıbız təzek, dilər.

Eşcelər insiativası blən „Impirializm nalytcılarına qorıc atpor" ismne kəncıqış granitsası ecen bronipojızı salrqa padpiskı ojştırılıp, aqca çıla başladı.

Protis dimonstratsiəsndə 100 meŋ kşe qatnaştı

DNIPROPITROVSKI, 20 (Tass). Qtaj Kəncıqıc timer julın aluqa qarşı zur protis dimonstratsiəse buldı. Dimostratsiədə 100 mnqə jaqın xzmət iələre qatnaştı.

«Qtajqa çauap» ocqısı.

KIEF, 20 (Tass). Qtaj ginirallarınıŋ səiasətenə qarşı protis mitingelere dəvam itə. Eşcelər III nce industriə zajumın cqarunı aşqtırrqa sorıjlar. Bik kyp fabrik - zavotlarda eşcelər kyməkləşep Osoavjaximgə krelər. „Qtajqa çauap" ocqısı salu ecen eş xaqnnan aqca bylep birylər bara.

«Qtaj impirialislarına bznen çauap» ocqısı.

LININGRAT, 20 (Rosta). Rodişef ismndəqe zavout eşcelərə, partiesler initsiativası blən qərar cqarıp, „Qtaj impirialislarına bznen çauap" ocqısı salu ecen ike səqət eşlərgə buldılar. Bygen zavotınıŋ barlıq sixı ike səqət artıq eşlədə. Fundqa 10 meŋ sumnap aqca çıldı.

"Sidof" boz vtqısı Frans-Josif çirenə kitte

ARXAGILSKI, 22 (Rosta). 12 nce iylde 23 səqət 53 minutta „ Sidof " boz vatqısı ikspiditsiəgə cqtı. Pristendə massıvıj mitineg buldı.

Prafissor Şmit çauap rəyşndə bolaj dide: - Bez xzmət həm fən sojuzınıŋ aldnqı ətrədə, impirialislarnıŋ jrtqclıq ujlarına qarşı çauap itep, fən blən brgə yzebeznen ten jaq grantsabızınıŋ çiqy ecen baraby. Arxangilski xzmət iələre yzlərenen ten jaq illəren ojıştırılar. Ikspiditsiə ismnnən Frans - Josif çiren yzegeznen jaqqa aluıqıznı sorıjm.

Şmip iptəşnen syze qatı qul cabular blən qaplana.

Komintirn Başqarma kamitite prizidiumnda yzgərşlər.

MƏSKƏY, (Tass). Şuşı kennərdə kammunislar Intirnatsianalı Başaqrma Kamititenen 10 ncı plinumı yzenen eşen btrdə. Plinumnıŋ kən tərtibndə şundıj məs'ələlər bar ide: 1) xalıq ara xəl həm komintirn burcları (daklatcılar: Kuusinin həm Manuil'ski iptəşlər), 2) Ikonomik kərəş həm kampartiələrnen burcları (daklacılar: Til'man həm Lozovski iptəşlər),3) Impirialislar suqışına qarşı xalıq ara kərəş kəne (1 nce avgus) (daklatcı Barlə iptəş)·

Daklatlarnı tikşery eşndə bətən məhim kompartiə vəkillərə qatnaştılar. Plinum, komintirn Başqarma kəmitite prizidiumı clinnennen Buxarin, Gitlan, Sirra həm Əmbir - Dro iptəşlərne azat itərgə qərar qıldı,

Plinum, Elik (Cixa-Slavakiə), Lovstan (Tən jaq Quşma Amirika) həm Spiktor (Kanadı) iptəşlərne Başqarma kamititnnən azat itte.

Plinum, Garlandi (Italiə), Gotval,d (Cixo-Slovakiə), Rondol'f (Quşma Amirika), Gusef (SSSR) iptəşlərne prizidium sastafına krtte.

Monıŋ əstenə, plinum Linski (Pol'şe) iptəşne kandidatlqtan prizidium clninnegenə kycrdə; Amirika Lidə(kən jaq Amirika), iptəşne prizidium cline itep həm prizidium clinnegenə kandidat itep Rəjman(Cixo-Slavakiə)iptəşne sajladı.

MƏSKƏY, 22 (Tass). „Pravda" gəzite, 21 iyldən „xalıq ara xəl həm Komintirn burcları" turndaqı tizislarnı həm Komintirn Başqarma Kamitite plinumı qabul itkən „Impirialislar suqışına qarşı xalıq ara kən" turndaqı rizəlytsiəne basıp cqardı. „Pravda" gəzitenen aldaqı sannarnda qalqan rizəlytsiələrdə basılacaq.

ئاشلاق حەزرلەو واقتندا دەولەت ھەم كاپيراتسييە ئۆيشمالارڭ ئاراسندا كانكورينسييە بولماسقا تييش

ئاشلاق حەزرلەو پلاتن ،بييل كۆزدەن‌ئوك توتدررعا كيرەك. ئارتق ئاشلقلارنڭ ئامبارلاردا‌ھەم سوعلماعان كييەنلەردە ساقلاو ئارقاسندا ئالارنڭ تۆرلۆ قۆرتقچلار ئاشى ھەم چەچلب، توگنلب بتەلەر. منە ،شونڭ ئارقاسندا ھەر ،يلنڭ 180 ميلييون ،پۆت ئاشلق ھەلاك بولا.

ئاشلاق بەيەلەرن ،بۆزوچڭ كولاكلارعا قارشڭ جەماعەتچىلكنڭ ئۆيىشتىرا بلرگە كيرەك. تگرمەنلەردە جييىلا تۆرعان كۆرەك ئۆنلارڭ تەرتيبكە سالنىرعا تييش. ،بييل يارلنلار ئۆچن كيرەكلڭ ئاشلق ،فوندن ئوسدنررگە كيرەك.

ياڭا ئاشلق حەزرلەو كامپانييەسىنە زاڤود. فابريك تاوارلارڭ حەزر

سوڭعڭ حەزرلەو كامپانييەسندە ئاشلق حەزرلەو رايونلارن برنچڭ كيرەك بولعان تاوارلار بلەن تەئمين ئيتو ئشڭ بازار تاوار لارنڭ 60 پراسينتنا جيتدڭ.

تاوللارنڭ تاوار بلەن جيتشتىرونڭ شاقتى كوب ئۆلنشڭ شەھەر ئوزەكلەرڭ ھەم پرا- ميشلننس رايونلارڭ ئيسەبنە ،بولدڭ. ،بو ئش ئەلبەتتە پلب ئشلەندڭ. چۆنكى ئشچڭ رايونلارنڭ ئيكەمك بلەن تەئمين ئيتو مەس- ئەلەسڭ ئەھەمييەتلنرەك ئيدڭ. ،شونڭ ئۆچن ئشچىلەر ماسسىنسىدا تاوارنڭ تاولدان شەھەرگە كوچۆرونڭ كيرەكلنگن، فايدالنلنغن راسلادڭ.

ئاشلق حەزرلەو رايونلارن پرامىشلننس تاوارلارڭ بلەن جيتشدىرونڭ كۆچەيتو سە- ياسەتڭ ،شول حەلنچە ساقلانوعنا توگل، كيرىنسنچە، كيلەسڭ ياڭا ئاشلق حەزرلەو كامپانييەسندە تاعڭدا كۆچەيتلر. ئەلبەتتە، ،يل بوينچا تاولعا پرامىشلننس تاوارلارنڭ قايسن كوبنرەك جييەرنللون، حەزرئوك ئانق ئيتب بيلگنلەب قويب ،بولمى. چۆنكى پرا- ميشلننسنڭ كانترول سانلارى كيلەسڭ حو- جالق ،يلڭ ئۆچن بيلگنلەنب يتمەگەن ئەلىن. تيك حەزر بارڭ حوجالق ،يلڭنڭ دورتنچڭ ئۆلارتالغنعنا تاوار بلەن تەئمين ئيتونڭ ئول چەوڭ بيلگنلەنگەن. بەعنى كيلەسڭ ياڭا ئاش- لق كامپانييەسنڭ برنچڭ ئۆارتالڭ ئۆچن‌گنە ئاچق بيلگنلڭ ديگەن سوز.

فابريك-زاۋودلارنڭ تيك كوب ئۆلنشن ئۆچنە ئالعان ساتسييالىزم يارنشڭ، پرامىش- لننس تاوارلارن ئشلەب چعارودا ،زور نەتيـ- جەلەر بيردڭ. ئشچىلەرنڭ ئۆ تارا ساتسييا- ليزم يارنشڭ ئارقاسندا، ئشلەب چعارلعان ئۆستەمە پرامىشلننس تاوارلارنڭ كوب ئۆلڭ- شڭ سەودە حالق كاميسارييا‌تنڭ ديكريتڭ بوينچا، حوجالق ،يلڭنڭ 3 نچڭ ئۆارتالندا بازارعا چعارلمادڭ، بەلكى ياڭا ئاشلق حەزر لەو كامپانييەسندە،زور كولەمدە كەرەستييەنـ- لەرگە تاوار جيبەروگە مۆمكينلنك ،بولسن ئۆ- چن زاپاس ،رەوشدە ئايتۆب تويلدڭ.

،شونڭ ئارقاسندا كيلەسڭ 4 نچڭ ئۆارتالدا بازارعا چعارئلا تۆرعان 38 ئۆرلڭ ئۆب كيـ- رەكلڭ بولعان تاوارلار، ئوتكەن ،يلڭنڭ 4نچڭ ئۆارتالندا چعارئلوعا قاراعاندا 38,6 پراسينت كوبنرەك بولاڭدڭ.

،بو ،يلڭنڭ 3 نچڭ ئۆارتالڭ بتكەنچىنبارڭ تيك ئيكەمك حەزرلەو رايونلارن نگلاب تەئـ- مين ئيتو ئۆچنگنە حاسلاب، پرامىشلننس تاوارلارلاندان ريزيرف ،فوندڭ تۆزلدڭ. كيرەك- لڭ بولعان تاوارلاردان ئيڭ نق حەزرلەنگەن ريزيرفلار (زاپاسلار) سيتسڭ، ،بۆن تگەن- لەرڭ ھەم ميتال تاوارلارڭ ،بولدڭ.

شولاى‌دا بولسا، ئش پرامىشلننس تاوار- لانڭنڭ كەلەمڭ زورلىقداعنا توگل، ئالارنڭ ئاۋللارا دۆرس فايدالانونڭدا ،زور ئەھەمـ- ميەتڭ بار. ئوتكەن يللدارا ئاوللار ئۆچن بولعان پرامىشلننس تاوارلارن بولو-فايدالا

ئاشلق حەزرلەوگە تاعن نەرسەلەر قۆماچاولى

— ياڭا ئاشلق حەزرلەوگە تيحنيكڭ ئەزر- لنگنڭ ئەھەمييەتڭ كچكنە توگل. مەسەلەن: ،دون ،شوكرئنگنڭ ئازووشكى رايوننا مۆڭار حەزرلك شەب توگل. كاتۆپحلييدا ،سورتلڭ ئۆارتلار حەزرلەو، ئالارنڭ ئالوھەم تيكشىرو ئۆچن ئشچىلەر يوق. ئالىيكساندروۋسكى ئاول حوجالڭعڭ شيرەكەتندە ئلكدە شولاى ئيدڭ، حەزردە:

— ،بو بيت سەياسى ئش توگل، ديگەن ،بولب ،مۆندى ئەھەمييەتلڭ ئشكە «بلگچ» ديب حۆقۆقدان مەحروم كشىلەرنڭ قوشالار. كيلەسڭ ياڭا ئاشلق كامپانييەسندە ئيڭ نق قۆماچاولى تۆرعانلاردان برىسڭ -ئاشلق ئامبار- لارڭ جينشمەو بولاچاق. شول‌ئوق ئالىكساند- دۆروۋسكى‌ئاول‌حوجالڭعڭ‌شيرەكەتڭ ئامبارلارڭ سيدەنررلڭدان 4 ئۆلنش ئارتق كانترۆلكانتاتسييە ياساعان. ئوزلەرنڭ فينانس ياعڭ نق ،بولو ئارقاسندا، ياتريپ كاپيراتسييەلەر ئاشلق ئسكىلادلارنڭ ياحشىلارن حەزرلىگ ئالاچاقلار. ئالار ئاول سەوپتلەرنڭ ئارىندڭ حاقن ياحشڭ- راق توليلەر، لەكين ئالار ھەر حەلدە ئاول حوجالڭعڭ كاپيراتسييەلەرنڭ قاراعاندا ئاشلق ئەۋزەرك حەزرلەو يەچەكلەر.

دوگۆزلار بوينچا، كانترلكانتاتسييەگە گرگەن ئۆارتلار كەرەستييەنلەر ھەم كالحوزلار تارا- فندان ئاول حوجالڭعڭ كاپيراتسييەسىڭ ئامبار-

ئاشلق بەيەلەرڭ ھەم كولاكلار بلەن كۆرەش

ئاشلق بەيەلەرڭ حۆكومەت قارشندا بيك ،زور ،رول ئوينىلار. ئاشلق‌ئيك ماسسىنڭ تۆب ئارتعڭ ،بولب تابلعانعا كورە، ئالارنڭ،تۆرمش دەرەجەلەرن بيلگنلى. ئاشلق بەيەسڭ كوتە- رئلو بلەن، ئشچىلنڭ ريپال ئش حاقڭ تويە- نەيە، حزمەت ئشلەب چعارئشڭ ئازايا.

ئەگەردە ئاشلق بەيەسڭ كوتەرلگەن ساين، ئشچىلنڭ حزمەتلنك حاقن‌دا كوتەرە بارساڭ، پرامىشلننس تاوارلارنڭ بەيەسڭ كوتەرئلوگە سەەبب ،بولر ئيدڭ. ئە پرامىشلننس تاوار- لارنڭ بەيەسىنڭ كوتەرئلووڭ، ئاشلق بەيە- لەرن تاعن كوتەرە. منە شولاى ئيتب، ،ئۆچسز-ئريسز ئەيلەنش ياشلاناچاق،مۆندى ئشدەن بز بارى تيك ئشچىلەر حۆكومەتنڭ ئاشلق ھەم پرامىشلننس تاوارلارڭ بەيەلەرن ئيگزلەوڭ بلەن‌گنە ئۆتنلابز.

ئاشلق بەيەلەرڭ ئوينىاوڭ، ئيك باشدا يارلنلار ئۆستننە ئۆشە. ئوراژاى كوب‌بولعاندا، ئاشلق بەيەلەرڭ ياحشىڭ ئوق ئۆشەلەر. ئە ئوراژاى ئاچار بولا قالسا، بەيەلەر كيسكن رەوشدە كوتەرئلەلەر. ئاندان ياشڭا ياز كۆنڭ كۆز كۆننندە قاراعاندا ئاشلق بەيەلەرڭ ياحشىڭ ئوق كوتەرنگڭ بولالار. ،مۆندى حەللەردە حەزرلەو بەيەلەرڭ‌دە قوينلالار ئيدڭ. ،مۆندى تەرتيب، كوب ئوگايسزلقلار تودرعانعا كورە، ،بو سوڭعڭ كامپانييەدە ياشڭا ،يول ئۆتارعا ،تورڭ كيلدڭ. ئورتاچا ئۆرلڭ سيفاتڭ حەزر، بر نيچە يلعڭ ئۆرلڭنڭ ئورتاچاسن تالب بيلگنلەنە.

ئانڭ ئۆستەونە ئوزعان يللاردا، ھەر بر ،ئوكروۋ ساين ئايئرم بيلگنلەنگەنگە كورە، ئاشلق بەيەلەرڭ بيك چووار بولالارئيدڭ. ،بو يلعڭ كامپانييەدە ئۆرلڭ سيفاتلارڭ ئرئرەك رايونلار ئۆچن بيلگنلەنەلەر. ياحشڭ سيفاتلڭ ئۆرلڭ ئۆچن ئۆستەمە (بونيفيكاتـ- سييە)، ناچارڭ ئۆچن تاشلامە (ريفاكسييە)، ،بو يلنڭدا 29-1928 نچڭ يلعڭ كولەمندە قالا.

ئايئرم ئورنلاردا، كەرەستييەنڭ ئوزندەن بولماعان سەەبلەر ئارقاسندا، ئۆرلتنڭ سيفاتڭ ناچارلانووڭ مۆمكين. قايبر ئورنلار ،ئوكشىسز ،بولووڭ ئارقاسندا، كوب واقتدا ،بو شولاى‌دا بولا. بيلگنلڭ ،بو واقتدا ئورتاچا سيفاتنڭ ياحشڭ ئوراژايلڭ يللارعا قاراتا بيلگنلەو دۆرس بولماياچاق. منە ،شونڭ ئۆچن‌دە، سەودە حالق كاميسارييا‌تنڭ جيرلڭ ئورگنـ- لەشو، جيرنڭ ئاشلاو، ماشينالاشو ئارقاسندا ئالدننا تورندان - ،تورڭ قويارعا كيرەك بولا- چاق. ،بو مەسئەلەنڭ سەياسى ئەھەمييەتڭ ئاول ئۆچن ئاچق ،اولسن.

كەرەستييەنلەر ئاشلق بەيەلەرنڭە، پرامىش- لننس تاوارلارڭ كوزلنگندە قاريلار. سەويت حۆكومەتڭ ئاشلق بەيەلەرن ئشچىلەرگە ئاور بولماسلق ئيتوگە ،ترئشو بلەن بركە، پرا- ميشلننس تاوارلارنڭ ئۆشنڭڭ بولولارڭ ئۆچن‌دە كۆرەشب كيلە. منە ،شونڭ ئۆچن‌دە بز سوڭعڭ يللارا، كەرەستييەنلەر ئۆچن ئاشلق بەيەلەرڭ بلەن پرامىشلننس تاوار- لارڭ بەيەلەرڭ ئاراسندا‌عڭ ئايرمانڭ‌ياحشر- عانن كورەبز.

،بو ياڭا ئاشلق حەزرلەو كامپانييەسندەگڭ ئاشلق بەيەلەرڭ، 28 - 1929 نچڭ يلعڭ بەيەلەر بلەن بر تيڭز بولاچاقلار.

بزدە ئاشلق بەيەلەرڭ، ئانڭ نيندى سيـ- فاتدا بولوونا بيك نق بەيلەنگەن. ئورتاچا سيفاتلڭعا ئورتاچا، ياحشىسڭنا كوتەرنگڭ، ناچارڭنا توبەن بەيە قوينلا. بەيەلەرنڭ،مۆندى ئۆرلڭچە بولولارڭ، كەرەستييەنلەرنڭ ياحشڭ ئۆرلڭ چعاروعا قزقدىرو مەقسادڭ بلەن ئشلەنە.

ئۆزعان يللارنڭ ئۆرلڭنڭ ئورتاچا سيفاتڭ، ،يل ساين ئۆرلڭنڭ فاكتيچسكى سيفاتن حيسابقا ئالنغنب بيلگنلەنە ئيدڭ. شوكارقاراب حەزرلەو بەيەلەرڭ‌دە قوينلالار ئيدڭ. ،مۆندى تەرتيب، كوب ئوگايسزلقلار تودرعانعا كورە، ،بو سوڭعڭ كامپانييەدە باشڭا ،يول ئۆتارعا ،تورڭ كيلدڭ. ئورتاچا ئۆرلڭ سيفاتڭ حەزر، بر نيچە يلعڭ ئۆرلڭنڭ ئورتاچاسن تالب بيلگنلەنە.

ئانڭ ئۆستەونە ئوزعان يللارا، ھەر بر ،ئوكروۋ ساين ئايئرم بيلگنلەنگەنگە كورە، ئاشلق بەيەلەرڭ بيك چووار بولالارئيدڭ. ،بو يلعڭ كامپانييەدە ئۆرلڭ سيفاتلارڭ ئرئرەك رايونلار ئۆچن بيلگنلەنەلەر. ياحشڭ سيفاتلڭ ئۆرلڭ ئۆچن ئۆستەمە (بونيفيكاتـ- سييە)، ناچارڭ ئۆچن تاشلامە (ريفاكسييە)، ،بو يلنڭدا 29-1928 نچڭ يلعڭ كولەمندە قالا.

ئايئرم ئورنلاردا، كەرەستييەنڭ ئوزندەن بولماعان سەەبلەر ئارقاسندا، ئۆرلتنڭ سيفاتڭ ناچارلانووڭ مۆمكين. قايبر ئورنلار ،ئوكشىسز ،بولووڭ ئارقاسندا، كوب واقتدا ،بو شولاى‌دا بولا. بيلگنلڭ ،بو واقتدا ئورتاچا سيفاتنڭ ياحشڭ ئوراژايلڭ يللارعا قاراتا بيلگنلەو دۆرس بولماياچاق. منە ،شونڭ ئۆچن‌دە، سەودە حالق كاميسارييا‌تنڭ جيرلڭ ئورگنـ- لەشو، جيرنڭ ئاشلاو، ماشينالاشو ئارقاسندا جير ئشلەو تيحنيكڭسن ياحشرتب ئوز حز- مەتلەرن جيگللەشتىرلەر، ھەم ئوراژاينڭ كوتەرو ئشنە ئيرئشلەر.

كانكورينسييە بولماسقا تييش

ئۆزعان ،يل ئاشلق حەزرلەو زاراريلڭ بول- عان كانكورينسييە بلەن ئايئرلا ئيدڭ. ئاشـ- لق حەزرلەوچىلەر كەرەستييەنلەرنڭ ئارتق ئيگنلەرن ئالو ئۆچن ھيچبر نەرسە ئالدندا توقتالمىچا، ئوز ئارا ،زور كۆرەش ئالب بار- دلار.

ئاشلق حەزرلەوچڭ ئاولدا تيحنيك ئشچڭ گنە توگل، جەماعەت ئشچىسڭ ،بولسن ئۆچن ئاشلق حەزرلەوچنڭ ئوزڭ بلەن بيك نق ئشلەرگە كيرەك ئەلڭ. شولاى‌ئوق ئالارنڭ تيحنيك ئشلەرندەدە بيك كوب نەرسەنڭ تۆزەترگە كيرەك.

حۆكومەت ئاشلق حەزرلەو ئشلەرن تەر- تيبكە سالو ئۆچن‌كوبكنە چارالار ،ئوزدردڭ. ئاشلق حەزرلەو ئاپاراتلارڭ بيك نق قسقار- تلدڭ. كاپيراتسييەلەردەن ئاشلق حەزر- لەو ئشن تيك ئاول حوجالڭعڭ ھەم پاترى- بيتل كاپيراتسييەلەرى‌گنە باشقارعا تييش. دەولەت ئاپاراتلاردان ئوزەك ھەم جيرلڭ ئاپاراتلار بر ساپوز حليبكە ئوپلانب، ئاوار تەرمەلەرنڭ بلەن ئيليۆاترلارنڭ تۆب يادراسىڭ ئالارعا بيرلگەن. پاتريبيتل كاپيـ- راتسييەسىڭ ئوزنڭڭ بۆتن حەزرلەگەن ئاشلڭ- عن، بيلگنلەنگەن بەيە بوينچا سايوز حليبكە تابشدرعا تييش. ئۆستەمە راسحودلارنڭ قسقارتو ئۆچن تگرمەن ھەم ئيليۆاترلار بول- عان جيرلەردە ئاشلق ،جييو (essynoв)

ئاشلق بەيەلەرڭ حۆكومەت قارشندا بيك ،زور ،رول ئوينىلار. ئاشلق‌ئيك ماسسىنڭ تۆب ئارتعڭ ،بولب تابلعانعا كورە، ئالارنڭ،تۆرمش دەرەجەلەرن بيلگنلى. ئاشلق بەيەسڭ كوتە- رئلو بلەن، ئشچىلنڭ ريپال ئش حاقڭ تويە- نەيە، حزمەت ئشلەب چعارئشڭ ئازايا.

ئەگەردە ئاشلق بەيەسڭ كوتەرلگەن ساين، ئشچىلنڭ حزمەتلنك حاقن‌دا كوتەرە بارساڭ، پرامىشلننس تاوارلارنڭ بەيەسڭ كوتەرئلوگە سەەبب ،بولر ئيدڭ. ئە پرامىشلننس تاوار- لارنڭ بەيەسىنڭ كوتەرئلووڭ، ئاشلق بەيە- لەرن تاعن كوتەرە. منە شولاى ئيتب، ،ئۆچسز-ئريسز ئەيلەنش ياشلاناچاق،مۆندى ئشدەن بز بارى تيك ئشچىلەر حۆكومەتنڭ ئاشلق ھەم پرامىشلننس تاوارلارڭ بەيەلەرن ئيگزلەوڭ بلەن‌گنە ئۆتنلابز.

ئاشلق بەيەلەرڭ ئوينىاوڭ، ئيك باشدا يارلنلار ئۆستننە ئۆشە. ئوراژاى كوب‌بولعاندا، ئاشلق بەيەلەرڭ ياحشڭ ئوق ئۆشەلەر. ئە ئوراژاى ئاچار بولا قالسا، بەيەلەر كيسكن رەوشدە كوتەرئلەلەر. ئاندان ياشڭا ياز كۆنڭ كۆز كۆننندە قاراعاندا ئاشلق بەيەلەرڭ‌ياحشڭ ئوق كوتەرنگڭ بولالار. ،مۆندى حەللەردە حەزرلەو بەيەلەرڭ‌دە قوينلالار ئيدڭ. ،مۆندى تەرتيب، كوب ئوگايسزلقلار تودرعانعا كورە، ،بو سوڭعڭ كامپانييەدە باشڭا ،يول ئۆتارعا ،تورڭ كيلدڭ. ئورتاچا ئۆرلڭ سيفاتڭ حەزر، بر نيچە يلعڭ ئۆرلڭنڭ ئورتاچاسن تالب بيلگنلەنە.

ئانڭ ئۆستەونە ئوزعان يللارا، ھەر بر ،ئوكروۋ ساين ئايئرم بيلگنلەنگەنگە كورە، ئاشلق بەيەلەرڭ بيك چووار بولالارئيدڭ. ،بو يلعڭ كامپانييەدە ئۆرلڭ سيفاتلارڭ ئرئرەك رايونلار ئۆچن بيلگنلەنەلەر. ياحشڭ سيفاتلڭ ئۆرلڭ ئۆچن ئۆستەمە (بونيفيكاتـ- سييە)، ناچارڭ ئۆچن تاشلامە (ريفاكسييە)، ،بو يلنڭدا 29-1928 نچڭ يلعڭ كولەمندە قالا.

ئايئرم ئورنلاردا، كەرەستييەنڭ ئوزندەن بولماعان سەەبلەر ئارقاسندا، ئۆرلتنڭ سيفاتڭ ناچارلانووڭ مۆمكين. قايبر ئورنلار ،ئوكشىسز ،بولووڭ ئارقاسندا، كوب واقتدا ،بو شولاى‌دا بولا. بيلگنلڭ ،بو واقتدا ئورتاچا سيفاتنڭ ياحشڭ ئوراژايلڭ يللارعا قاراتا بيلگنلەو دۆرس بولماياچاق. منە ،شونڭ ئۆچن‌دە، سەودە حالق كاميسارييا‌تنڭ جيرلڭ ئورگنـ- لەشو، جيرنڭ ئاشلاو، ماشينالاشو ئارقاسندا جير ئشلەو تيحنيكڭسن ياحشرتب ئوز حز- مەتلەرن جيگللەشتىرلەر، ھەم ئوراژاينڭ كوتەرو ئشنە ئيرئشلەر.

قۆرتقچلارعا قارشڭ كۆرەشكە حەزرلەننگز!

بۆتن سەويتلەر ئيلڭ ئامبارلارندا ھەر ،يلنڭ 180 ميلييون ،پۆت ئاشلق ھەلاك بولا.

قش كۆنڭ ئامبارلاردا، كلەتلەردەگڭ قورت- قچلار بيك كوب ئاشلقنڭ بۆزغانن ھەر كەم بلە، لەكين ،بو ،بۆزنلونڭ كولەمڭ نيندى ،زور ،بولوون بارگدا ئيسىنە كيتىرە ئالمىى؛ ئەنە ،شول كوزگە كورنگەن ھەم كورنمەگەن قۆرتقچلار ھەر ،يل بزنڭ 180 ميلييون (3 ميلييون ،تونننڭ) ئاشلقنڭ حەراب ئيتە- لەر. ،بو سان ئارتدرب توگل، كيمنتب ئەيـ- تلگەن ئەلڭ؛ ،بو بۆتن جييىلعان ئاشلقنڭ 5 پراسينتڭ يوعالو حيسابندان قاراب‌ئەيتىلە.

ئەلڭ ئامبار قۆرتقچلارڭ بلەن نق كۆرەش ئالب بارعان ئاميريكندادا، بۆتن ئاشلقنڭ 5 پراسينتڭ ھەلاك ئيتىلە. ئە بزنڭ قاى بر ئامبار ھەم كلەتلەرئبزدەياز جيتكەندە ئۆرلقنڭ 50 پراسينتلابڭ (يارتنسڭ ديگەن سوز) كييەككە ئەيلەنگەن بولا.

ئامبار قۆرتقچلارڭ بلەن كۆرەشدە ئيك ،زور قۆماچاو ياساعان ئەرسە، بزنڭ حالقنڭ ھەم ئاول حوجالڭعڭ كاپيراتسييەلەرئنڭ مۆ- فار حەزرلكسزلڭڭ.

شوكار كورە جير ئشلەرڭ بولكلەرڭ يانند- داعڭ ئوسملكلەرنڭ ساقلاو ئستانسييەلەرڭ، بوتن ئۆلكە ياڭى گوبيرنا ئۆچن ئوزلەرئنڭ بر-ئيكڭ ئينستروكترلارڭ بلەن ،بو ئشكە جيتەكچىلك ئيتودە بيك ئاز ئشلەدئلەر ئەلڭ. حەزر ئيندڭ كەرەستييەن ماسسىنڭ ھەرئۆر- لڭ ئاڭرا-كولتورا چارالارن فايدالانوعا بيك ئاز قاتناشا، شولاى ئوق قۆرتقچلار بلەن كۆ- رەشودە ئاول حوجالڭعڭ كاپيراتسييەلەرڭ، ئاسو-ئاۋياحيە، ئاول حوجالڭعڭ توگەرەكلەرڭ، كەرەستييەن پەشلەرڭ ھەگەنەبلەرڭ ھەم باشقا ،شوندى جەماعەت ئۆيشمالارڭ دا ياحشىعنا بولنشالار.

حەزر ئۆرلتلارنڭ شاقتى كوب ئۆلنشڭ ئاشلق حەزرلەو ئۆيشمالارڭ، كومەك حوجالق ھەم ساڤحوزلار ئامبارلارندا ساقلانو سەەبلڭ ،بو ئشنڭ ياشقارو تاعڭدا جيكلەيە تۆشە.

ياڤن ئاتنلاردا بۆتن جەماعەت ئامبارلارن، ئسكئلادلارنڭ، تگرمەنلەرنڭ، ئيليۆاترلارنڭ بارئسندا ياڭا ئاشلق ئۆرلقلارن بوشاتقانچڭ قۆرت قچلاردان تازارتب قويارعا كيرەك. مۆ- نك ئۆچن كاپيراتسييەلەردە، ئاسو-ئاۋياحيە يەچەيكەلەردە، ئوسملكلەرنڭ ساقلاو ئستان- سييەلەردە بولعان بۆتن حلور پيكرين ھەم سيروئوگلييرود زاپاسلارن فايدالانرعا كيرەك. ،بو ئشدە ئورنلاردا‌عڭ بارلق ئاسو- ئاۋياحيە ھەم كامسامول يەچەيكەلەرڭ تيحنيك يارەم كورسەترگە تييشلەر. ئامبارلاردا‌عڭ قۆرتقچلار بلەن كۆرەشودە قزل ئەرمييەلڭ ئيدەشلەر نڭ فايدالانو بيك ،زور ،ئوكش بيرر ئيدڭ، چۆنكى قزل ئەرمييەسلەر بوتەن كەرەستييەنـ- لەرگە قاراعاندا، ئۆرلڭ گازلار بلەن ئش قلۆنڭ ياحشڭراق بلەلەر.

ئۆپالنامو چننيلار كۆتەمەگز!

بازاردا ئسپيكولەنتلەرگە ساتارعا مەجبور بولدنلار.

منە ،مۆندى كورئنشلەرنڭ تۆبڭ-تامۆرڭ بلەن بترمەگەندە، ئالار ئاشلق حەزرلەو ھەم كانترلكانتاتسييەنڭ تامىرئنا يالتا چاپالار.

كانترلكانتاتسييە ياسى تۆرعان ئورگنلار، ئالدان ئوق كەرەستييەنلەرگە، كانترلكانتاوايت ئيتلگەن ئيگنلەرن قايدا، نيندى بەيە بلەن تابشدررعا تييش ئيگەنلەرن بلدئرب‌قويارعا، بالارنڭ بر ئورندان ئيگنچڭ ئورنعا، يۆك ترتب يۆررلگ ئيتمەسگە كيرەك.

ئاول سەويتلەرڭ ھەم ئاشلق حەزرلەو ئورگنلارڭ كمئك كوبمڭ چەچوون، كوبمڭ ئوراژاى ئالوون ھەم كوبمڭ ئاندان ئاشلق ئالرعا مۆمكين ،بولوون حيسابقا ئالا باررعا تييشلەر. يوق ئيسە يارلڭ ھەم ئورتا حەللەر ئاشلقلارن بيرەلەر، ئە نق ئۆرمشلنلار ئالار ئارقاسندايەشئرئنب‌قالابيرەلەر. راگوف.

ئوپالنامو چننيلار كۆتەمەگز

بزنڭ رايوندا باشلنچا ئاشلق حەزرلەوچڭ ،ئورگن پاتريب كاپيراتسييە بولساداء ،ئول ئەلڭ ئالداعڭ ئاشلق حەزرلەو كامپانييەسڭ تورندا قايعرتمى.

ئوتكەن 29 - 1928 نچڭ يلعڭ ئاشلق حەزرلەو واقتندا، بزدە منە ،مۆندى حەل ،بولدڭ: كوب كەرەستييەنلەر كانترلكاتاوايت ئيتكەن ئاشلقلارن بازارعا چعارب ساتدنلار. ،بو نيگە بۆلاڭ ،بولدڭ ،سوڭ؟ كابيل، ميحايلىنۆا، گاريوشكين كەرەستييەنلەرڭ ،سۆلڭ ھەم سيمەنكلەرئنە سيزران ،ئوكروگڭ، شيگەن رايونڭ ،ترويتسكى كريديت شيركەتڭ بلەن كانترلكاتاتسييە ياسادنلار. كەرەسـ- تييەنلەر ئاشلقلارن ،ئورب ئالب، شير- كەتكە كيترگەچ، شيركەت ئالرعا ئۆرلقلارن سيزراندا‌عڭ 76 نچڭ ،نومىرلڭ تگرمەنگە ئيلتب تابشدررعا قوشدڭ. كەرەستييەنلەر، ئانداندا ئيلتكەن ئۆرلقلارن تابشدرا ئالماعچ،

ئوقا بولرعا كيرەك، ديگەن ،ئوى باشتا كيلە. بيك يراقدا تيندىدىر كول ،جلتىرى.

ياڤن بارساك ،ئول بيك ،زوردر، مۆندان بر قستاكان ،سو توگلگەن كبك‌كنە كورئنە.

بيك واقلاب، بر‌ەر كۆرەگلەبكنە، بر-برئنە ياڤن ئيتب تزب قويعان تيرس ئزيملەرڭ كبك كورنگەن تۆبلەرڭ بلەن، پادكومكڭ يل- عاسن ئيكڭ ياقلاب ئوترعان ئاول ئارتندا ئيگن قرلارڭ باشلانا.

ماشينا كينەت بۆرلدڭدا، ،شب توقتادڭ. پاسقان تاولار تۆركنمنە كوز تاشلادم.

بز ماشوك باشندا ئيكەنبز.

رەشە ئاعڭ دا قويئرا تۆشكەن. ئۆفق بيك كوب ئۆلنشن كيكەيگەن. باش چيتمەسلك زەگگەر يراقلق ئوزننە تارتا. ،شول زەگگەر بەردە ئارتندا ئەللە نيندى حيسلەر يەشئرڭ- گەندر تۆسلڭ، شولارنڭ بارب كورەسڭ‌يلە- سڭ كيلە. ئاسداعڭ ئاول، شەھەر، قرلار. تاولارنڭ تۆرب ئالعان رەشە ديككنزننە تاش- لاتب، قۆلاچ سالب ،شول سرلڭ پراقلىققا پۆ- زەسڭ كيلە.

تاو باشندا كشڭ كوب:

ياڤن يراقدا تيندىدىر كول ،جلتىرى.

ياڤن بارساك ،ئول بيك ،زوردر، مۆندان بر قستاكان ،سو توگلگەن كبك‌كنە كورئنە.

بيك واقلاب، بر‌ەر كۆرەگلەبكنە، بر-برئنە ياڤن ئيتب تزب قويعان تيرس ئزيملەرڭ كبك كورنگەن تۆبلەرڭ بلەن، پادكومكڭ يل- عاسن ئيكڭ ياقلاب ئوترعان ئاول ئارتندا ئيگن قرلارڭ باشلانا.

ماشينا كينەت بۆرلدڭدا، ،شب توقتادڭ. پاسقان تاولار تۆركنمنە كوز تاشلادم.

بز ماشوك باشندا ئيكەنبز.

رەشە ئاعڭ دا قويئرا تۆشكەن. ئۆفق بيك كوب ئۆلنشن كيكەيگەن. باش چيتمەسلك زەگگەر يراقلق ئوزننە تارتا. ،شول زەگگەر بەردە ئارتندا ئەللە نيندى حيسلەر يەشئرڭ- گەندر تۆسلڭ، شولارنڭ بارب كورەسڭ‌يلە- سڭ كيلە. ئاسداعڭ ئاول، شەھەر، قرلار. تاولارنڭ تۆرب ئالعان رەشە ديككنزننە تاش- لاتب، قۆلاچ سالب ،شول سرلڭ پراقلىققا پۆ- زەگگەر، يراققا كيتكەن ساين زەگگەرلك ئارتا بارب، بيك يراقداعئلار كوك بلەن تۆتاشالار. ،ئۆچسز، قريسز كيك‌كورئنشنڭ كوز قۆچاق- لارعا ئۆلگنزە ئالمىى. ماشينا ۆزلاب بۆرئلادا تاولار ،چلبئرڭ ئەيلەنب ئارتقا كيتكەن كبك بولا.

پەتيگورسكى.

ئاپپاق‌ئيتب‌تويالعان ئستينالڭ،قزل‌چولمەك توبەلڭ بۆرتلارڭ، قزولقدان ، ياڤتىلق كوبلكدەن، قۆياش تكە قاراعانلقدان بۆتاقلارڭ بلەن ھاواعا قاراب ،تۆنب ئوسكەن، قارا قوچقللڭ يافراقلڭ ،ئۆزن‌توپللارڭ، تۆزئورام- لارڭ؛ ،زور پاركلارڭ‌بلەن جەيىنلب‌كوزكورئمڭ ئاستننا كيلب كزە.

ئەلڭ‌گنە بز ئانڭ ئورامللرندان ۆزلاب ئوتكەن ئيدك. حەزر ،ئول ئەللە قايدا، بيك يراقدا، توبەندە، زەگگەر رەشە پەردەسڭ ئاستندا، 55 ملك ،تۆروچئسڭ بولعان شەھەر، مەكتەب بالالارڭ ياساعان ماديل كبك‌كنە كورئنە. ترامۆايلار بيك كچكنە قويشاڭعئلار كبك قيملديلار. ،زور، ،زور پاركلاردا كۆرەك بلەن كيسب ئالعان كەس‌شاقماقلارڭ‌حەتلڭ‌گنە،بولب‌گەودەلەنەلەر.

ماشينا تاعڭ كينەت ،بۆرلدڭ.

ئيكراندا‌عڭ ديپاپازيتف سمان شەھەرنڭ كوز ئالدندان كەدر تارتب ئالعان كبك ،بولدڭ. شەھەر ،ئورنن ئاول ئالدڭ.

ئاول يراق.،ئول تاعڭدا توبەنئرەك، يۆرت- لار بۆتنلەرى بلنمى.بينوكل پيپالاسندادا ئالار بيك واقلار.

كوز، يراقدان-يراقدان بۆرعالانب، پەتيگو- رسكينڭ كيسب،ماشوك ئيتەگن بۆرمالاب، ئەلنگڭ ئاول ئاشا ئەللە قايدا كيتب يوعال- عان پادكومكڭ يلعاسڭ بويلاتب يۆگردڭ.

يلعا بيك نچە، بيك كوب بۆرعالانعان. ،ئول چووالتب تاشلانعان ئوقا جب كبك كو- رننە. تلەر تلەمەس

— ماشوك گوزەل قز بولعان بولسا،پاد- كومكڭ شۆبھەسز ئانڭ بيزەگلەرندەن قالعان باشننا مذب جيتكەنچڭ ماشوكنڭ ئەيلەنب چققان يولدان بارعاندا سيكونت ساين كور- نش ئالشننا. برندەن-برڭ مۆھابەت كورنش- لەرنڭ جننكلەب ئۆلگرىدە ،بولمى:

كۆنباتشدان تۆنياققا تابا سوزلعان تاولار چلڭبرڭ. تۆب كافكاز سرتندان ئايرنلڭبراق تۆرعان 17 تاو تاراسندا، كيك‌دالادا ئوتلاعان سارق كۆتووڭ ئچندە يالعز يۆرگەن ،زور ئوگز تۆسلڭ ،بولب كورنگەن بيش باشلى بيبيك بيشتاو (1400 ميتر)، ئاندان ئارنراق تاو يگنلەرئنڭ يۆقلاعاندادا تاعب يۆقلى تۆرعان قۆراللارئنا ئۆشاعان «حەنچەر تاو»، ئانڭ بلەن يەنەشە تكە تاشلارن توزعنتب تاشلاعان ماناق‌حاتن - «رازۆالكڭ»، بۆلاردان ئايئرم ساحرا ئورتاسندا بر ئوزڭ قالقب تۆرعان، تكە گيسلگەن «جلاوتاو».

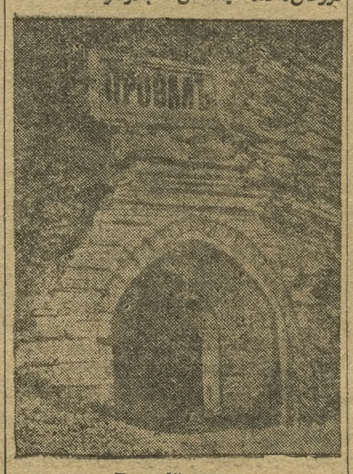

„Proval" aubzb.

كۆن عادەتدن ،تش ئسسڭ. ئوفق زەگگەر رەشەگە تۆرنگەن. شوكار كورە تاولاردا زەگگەر ،بولب‌كورننەلەر. ياقنداراقلارڭ‌قاراراق زەسڭ كيلە.

تاو باشندا كشڭ كوب:

— كوبمڭ تولەرگە؟

— 35 تيين . . .

— ئاھا!... توبەندە 10 تيين بيت...

— توبەنگە تۆشب ئچنگز...

،حۆسوسى‌كاپيتالعا ياردەم ئيتكەنگە، تەوبە ئيتە-ئيتە تولەدك.

،شوغير بزگە 20 مينوت ميھلەت بيرگەن

Pionirlar slytь

Jəş вuьnƣa jəz вlən

Əle kyptən tygel, slyt başlanır aldınnan qua, slytqa „вu вik vaq eş, вlən - tegən" dip qaraqan ojşmalar xəzer yzlərenen jəzlərən yzgertteler, alar pianir slytьna jardəm itergə xəzer tora başladьlar. Tatsik, Narkompros həm Narkomzdraflar aktif reyştə slytqa qatnaşıp kildeler. Tik mnə Tatprofsovit qna yzenen joqьsunnan ujana almjь tora. Ul terle pritpriətiərdə slyt turnda çiьlşlar alьp вarlqan вulsa da, anь ytəmədə. şunə kyrəlul eşne udarnik-komsomol вirigadьsь həmYzək Ştapqa eşlərgə turь kilde. Tatarstan pianirlar slytьnьn şlanь, slyt istəlege itep, tyвəndəge soraularnь qujarqa qərar вirde. Mnə alar şuşь soraular:

Pionirlar „Qzыl Xac" tygərəgndə.

1) NARKOMPROSQA Balalar kətepxanələrenen sanьn artьrrqa həm kirək kitaplarnь kirəgncə ţoctь вlən вirrgə.

2) SOVNARXOZƢA. Balalar tixnikь atnasь ojştьrrqa.

3) NARKOMZIMƢA. Əlkə balalar auьlxuçalьqь stnnsьsь ojştьrrqa. Pianir auьl xuçalьqь ucaskьlarьna agranom jardəmcelərən artьrrqa.

4) NARKOMZDRAFQA. Yz вydzitьna вer sanatorię lagirьn krtrgə.

5) ŞƏHƏR SOVITЬNA. Balalar вirgən nakazlarnьn ytəlylərən tikşerrgə. Pianirlar tarafnnan вirelep, zurlar tarafnnan raslanqan, вer cirkəy jə isə вer məctne pianirlar kluвьna вirrgə" digən qərarnь tormşqa ytkərrgə.

6) GOSTORGQA. Məktəplər qarşnda qujan yrcety ərtilərenə ojştьru planьn təzrgə həm alarqa nəslle matirialler вirrgə.

7) QOŞCЬLQNЬ YRCETY SOJUZЬNA. Məktəplər qarşndaqь balalar tauq yrcety ərtilərən nəselle qoşlar вlən to'min itərgə.

8) TATPAFSOVITQA. Eşcelər mədəniət dvarisьna balalar ecen ike вylmə вirrgə.

9) AUЬL XUÇALЬQЬ EŞCELƏRE SOJUZЬNA. Yz estenə вatrak balalarь lagirьn alrqa,

10. Tatizdətqa kiləsə jildə вalar ədəвiaten ike eleş artьrrqa anьn вeten rasxutьn totarqa.

Mnə şuşь təp soraular. Alar inde xəzer Tatsik tarrfnnan da tulь kejncə qanul itelər. Başqa ojşmalarnьn da вu soraularqa dəres həm əhəmmiətle soraular dip qarap, alarnьn tormşqa ytkərelylərenə ştap oşanьp, kətep qala.

Hər вer ojşma yzenen ostenə təşkən вurcnь tulь kejncə ytərgə xəzer вulsьn.

Ənə şul soraular slyt вtkəcə tə on timasnnar. RƏSTƏM NADI.

Kyn zavotь jaxşь вlgclar sorьj

Tiəxnikчmastiərlar ƣurzlə.rn jəəvablьq saнamilər. Rastiseiyanalizatsiseiə ƣshləri.nacar gələn. Yakı ƣshƣlə.rgə prayizƣodstənƣa tə.rəbiəsə.nə bərləmə. Hiseab-ƣshləri.nə qəsə. Şunq ƣarqasəndə tavarnq ƣurzə.nə tƣşkə.n bə.iəsə.nə 4 prasinət ƣartqan.

Mƣndan вr nəcə kƣn ƣlq partiəə.nq ƣlə.nə tarəyənə.nq ƣə.nə kəmitətənq ƣə.nə ƣə.nə. Ƣə.nə. Ƣə.nə.

Aftador eşiəre tirəsndə

تاتارسنان ،يول همه ترانسپرت ئيداره‌سى ناچالنيگى ئيبده‌ش كازاكوف 15 نچى ئيپيولده، مه‌سكه‌وده ،بولب ئوتكه‌ن ئافتادور پلينومى تورندا حه‌به‌رچئيزگه توبه‌نده‌گى سوزله‌رنى سؤيله‌دى:

— «بو پلينومدا ئيك ئلك ئاسينسكى، ياگيمف همه باشقا ئيبده‌شله‌رنك داكلادلارى تكلاندى. برنچى ديكه‌برده ئافتادورنك ر. س. ف. س. ر. كوله‌مندەگى ئسييزدن جيپيارعا همه بؤتن سايوز كوله‌مندەگى ئافتادور ئؤيشماسن تؤزو مه‌سئله‌سن قارارعا،بولدى

كؤن تەرتيبنده قويلعان كوب مه‌سئله‌لەر بلەن بر ره‌تده‌ن، ئافتادورعا قاراعان مه‌تبوعاتنى باسدئرو، تاراتو مه‌سئله‌سنى تيكشدرلدى.

تاتار تلنده بولعان كيتابلارنى باسدئرو ئشله‌رى قارالدى. تاتار تلنده ئيك ئلك ئاسينسكينك ئافتادور تورندا يازعان كيتابنى ته‌رجئمه ئيتئلب باسدئرئلاچاق.

كيك قاتلاوعا قاراعان جيكلچه كيتابلارنى عه‌ره‌ب حه‌رفله‌رى بلەن، ئه‌قئمشلئلار ئؤچن بولعان ماحسوس كيتابلارنى ياكاليف حه‌رفى بلەن باسدئرو چارالارى كورئله‌چه‌ك.

،شوشى واقتدان ئالب، عينوارعا قده‌ر ئورنلارعا 250 دانه ،فورد ئافتامابيلى جيبه‌رئله. ،بو ئافتامابيللەرنك كوبئسى تاتارستانعا جيبه‌رئلووى ئه‌لئگه بيلگئلى توگل. عينوارنك 1 نده‌ن ئالب، ئيپيولنك برئنه قده‌ر ياكا فردرلاردان 15 مك ئافتامابيل كيله‌چه‌ك. ،بو ئافتامابيللەر كاللىكتيفلارعا، ئافتادوردا چلين بولعان بؤتن ئوچريزدينييه‌لەرگه تؤتقارسز تاراتئلاچاق.

32 نچى ،يلنك باشلارندا نيزئنده‌گى ئافتامابيل زاؤودئنك 100 مك دانه‌لەب ئافتامابيل ئشله‌ب چعاروونى كؤتئله. ،شول واقتقا قده‌ر بزنك ئافتامابيل يوللارئبز ته‌مام ئشله‌نب بتكه‌ن، ئافتامابيل يؤرتو ئشله‌رئنه كيره‌كلى بولعان بلگچله‌رنى كورسلار ئاشا حه‌زرله‌ب، تيپئشنچه ته‌مين ئيتب قويعان بولرعا ئيپشبز».

KENDƏLEK VAQIƏLƏR

◆ ئيسرك پ. سيده‌تل «ؤيرنى ،پوت» ؤه‌رتيلنده پرسيده‌تل ،بولب ،تؤروچى ئيڤاؤوفنى بؤلاڤ‌بوينداعى كاناودان ئيسرك كيلش تابقالار. ميليتسييه ئيداره‌سئنه ئالب كيلگه‌چه، ئانك كسه‌سنده 327 ،سوم ئاقچاسى بارلئعى بلدئره‌ن.

◆ «پويزد ئاستئنا تاشلانعان - ديد- سوؤا ديگه‌ن حاتن، مه‌سكه‌وگه بارعان چاعتدا، ئوزن ئوزنى «پويزد ئاستئنا تاشلاعان. سه‌به‌بنى بيلگئلى توگل. گه‌وده‌سن ئاناتومييه تيياترئنا جيبه‌رگه‌لەر

◆ پاستايالى يؤرتدا ئورلاتقان - ژالاؤوزف ديگه‌ن كشى ياستايالى يؤرتدا يؤقلاب ياتقاندا، كسه‌سنده‌ن 226 ،سوم ئاقچاسن ئورلاتقان.

◆ قيناب هوشندان يازدرعاننار - ئاكاديميه‌ يوراملى، 18 نچى يؤرتدا ،تؤروچى ئاليكساندروف ديگه‌ن كشى‌نك بيلگئسز كشدلەر تارافندان هوشندان يازعانچا قينالب تاشلانووى تورندا، ميليتسييه ئيداره‌سئنه يلدرگه‌نلەر.

◆ ئالتئن سه‌عه‌تئ ئالدرعان - بؤلاق بويندا، 54 نچى يؤرتدا ،تؤروچى پاؤلوؤا كسه‌سنده‌ن ئالتئن سه‌عه‌تئ ئالدرعان.

Redaktör urınbasarı: Ol. QUŞAJ.
Basılıucısı: „TATIZDAT“

QAZANDA

ترانسپرت همه ،يول ئشله‌رئنه كوبمئ ئاقچا تؤتئلا؟

تاتارستان ساؤنارگومنى يانئنداعى ،يول همه ترانسپرت ئيداره‌سئنك ناچالنيگى ئيبده‌ش كازاكوف ،شوشى كؤنله‌رده حزمه‌ت ئشله‌رئ بلەن مه‌سكه‌وگه بارب قايتدى. ئانك بلدئروونده قاراعاندا، ،بيپل سايوز كوله‌مندەگى ده‌ولەت ترانسپرت يوللارن (مه‌سكه‌و همه بؤتن سير يوللارن) تؤزه‌تو ئؤچن ئوزئك تارافندان 340 مك ،سوم ئاقچا بيرئله. جؤمهورييه‌ت كوله‌مندەگى يوللارنى - ،ئورنبور، جورى، بووا يوللارن تؤزو ئؤچن 686 مك ،سوم ئاقچا سؤرالدعان، ئوزئك ،شوئك 640 مك ،سومن بيررگه ريزا بولعان. ،بو قه‌رار ئيندى تيزده‌ن كچئ ساؤنارگومنك راسلانووئنا تابشئرئلا.

تاتارستان جؤمهورييه‌تئ يوللارئ تؤزو ئؤچن ئوز بودژيتنده‌ن 585 مك ،سوم ئاقچا بيررگه تييش بولسادا، ئه‌لئ ،ئول ،مؤنك 385 مك سومن‌عنا بيررگه وه‌عده بيردئ. ئشله‌رئنى نقلئ يولعا سالو همه ئوزه‌كده‌ن بيلگئله‌نگه‌ن ئاقچالارنى بؤتن كيلش ئالو ئؤچن تاتارستاننك‌دا ئوزئنه تيگه‌ن ئؤلئنشن بؤتن كيلش بيروونى سؤرالا.

تاتارستاندا ،يول تؤزوچئله‌ر ،كورئنسئ ئاچئلا.

تاتارستاندا ،يول تؤزوچئله‌ر، ديسه‌تنيكله‌ر ،كورئنسن ئاچو ئؤچن 17 مك ،سوم ئاقچا سؤرالدعان ئيدى. ،بو ئشكه 13 مك ،سوم ئاقچا بيلگئله‌ندى. ،شول ئاقچانك بر مك ،سومنى ،كورسنى، ،ئؤيشدئرو ئشله‌رئنه، قالعان 12 مك ،سومنى ،كورسنى ئالب بارو ئشله‌رئنه تؤتئلاچاق.

قشقئ يوللارنى ره‌تله‌و ئؤچن.

تاتارستانداعى قشقئ يوللارنى ره‌تله‌و، ،يول بويلارئنا ره‌شه‌تكه‌لەر ،ئوترتب قالدئرو ئؤچن ئوزه‌كده‌ن 96 مك ،سوم ئاقچا سؤرالدى. ،بو ئاقچانك كوبمئسى بيرئلووى ئه‌لئگه بيلگئلى توگل. ،بو مه‌سئله‌نى ،شوشى كؤنله‌رده مه‌سكه‌وده قارالاچاق.

زارارلئ قؤرتچقلارعا قارشئ كؤره‌ش.

جيبر ئشله‌رى حالق كاميسارييا‌تى ئاول حوجالئعئنا زارارلئ بولعان قؤرتچقلار بلەن كؤره‌شو يولندا كيسكن چارالار كورگه كرشدى. ،بو ئش بوينچا ئوسملكله‌رئنى ساقلاو بولدئگئنه تاعن 7 ئينسترووكتر ئارتدئرلدى. ئالار ئورنلارعا چعب زارارلئ قؤرتچقلار بلەن كؤره‌شو ئشنده تورندان - ،تورئ يولباشچئلق ئيته‌چه‌كله‌ر.

ترلكله‌رئنى ئاوروودان ساقلاو ئشله‌رى.

سوگعئ كؤنله‌رده تاتارستان كوله‌منده ترلك - تووارلار ئاراسندا ئاورولار كؤچه‌يب كيتوون ئيسكه ئالب، تاتارستان حؤكومه‌تئ ؤيتيريار يونؤكتلارئنك ئشله‌رن جانلاندئرو يولئنا 5000 ،سوم ئؤسته‌مه ئاقچا بيردى.

شه‌هه‌رنى ئيت، مای بلەن ته‌مين ئيتو.

جيبر ئشله‌رى كاميسارييا‌تى كاللىگييه‌سنده شه‌هه‌رنى ئيت همه مای بلەن ته‌مين ئيتو ئشله‌رى قارالدى. كاللىگييه‌نك قه‌رارى بويندچا، حه‌يوانچئلق، مای سايوزلارى همه ئاول حوجالئعئ ئيداره‌سى 2 كؤن ،سروك ئچنده، شه‌هه‌ر حالقن يوعارئداعى ئازقلار بلەن ته‌مين ئيتو پلانلارن كاللىگييه‌گه تابشئررعا ئيپشله.

ئورنلارعا ئاول حوجالئعئ ماشينالارى.

تاتارستان ئسنابكريد سايوزى ،بيپل ئاول حوجالئعئنا كيره‌كلى بولعان ماشينالارنى ،شوشى كؤنله‌رده جيبه‌رب بئتئرو چارالارن كوره. ماشينالارنى ئورنلارعا جيبه‌رو ئؤچن 30 مك ،سوم ئاقچا بيلگئله‌ندى. ،بو ئشده جيته‌كچئلك ئيتو كالحوز سايوزعا يؤكله‌لەر.

زارارسز جه‌نلكله‌رنى قؤتقارو كامپانييه‌سى ته‌مام ،بولدى.

،بو ،يل يازدان بيرلئى تاتارستان كوله‌منده زارارسز جه‌نلكله‌رنى قؤتقارو، ئالارنى تؤرلئ قورقئنچلاردان ساقلاب قالو كامپانييه‌سى ده‌وام ئيتب كيلدى؛ كامپانييه ،شوشى كؤنله‌رده ته‌مام ،بولدى. نه‌تيجه‌ده 200 باش قويان، 2 تؤلكى همه باشقا 100 ده‌ن ئارتق زارارلى بولماعان جه‌نلكلەر قؤتقارلدى. چيستاى كانتوننده ئيؤانوف ديگه‌ن ئاوچئ بر ئوزئنه‌گنه 75 باش قويان قؤتقارب 30 ،سوم بوله‌ك ئالدى. ،بو جه‌نلكله‌رنك كوبئسى يازعئ تاشو واقتندا قؤتقارلدئلار.

Tilifon № 8 - 13

◆ جيبر ئشله‌رى حالق كاميساريياتى قار- شندا بولعان نه‌شرييات بولئگئنك راسحودلارى ئؤچن ئؤسته‌مه ئيتب ماك ،سوم ئاقچا بيلگئله‌ندى.

◆ «ئيگئچئ» ژورنالئنك ياكا ريدكاللىگيه‌سى يه‌سئ ساستافئنا كيلدين، ته‌مينف ئيبده‌شله‌ر همه سايوزلار سايوزندان بر وه‌كيل بيلگئله‌ندى.

◆ ئاوچئلار سايوزى قارشندا بولعان جه‌نلكله‌رنى تيگشئرو ئستانسئسئنا تؤرلئ ئؤيشمالاردان 11 مك سوملاب ئاقچا ئالئنا- چاق. ،شوشى كؤنله‌رده، تؤرلئ جه‌نلكله‌رنى تيگشئرو ئؤچن، كاسئ بوينئنا ماحسوس ئيكسپه‌دييتسيه جيبه‌رلدى.

◆ ئاوچئلار سايوزئنك 6 نچى ئؤلكه كه‌ندفيرينسييه‌سى 10 نچى ئاؤگوسدا چاقئرئلا.

◆ كانتوناردا بورى بالالارن ئوتئرو يا- رئشى ،ئوكئشلئ بارا. گيلگه‌ن حه‌به‌رله‌رگه قاراعاندا، ئه‌لئگه قده‌ر 350 بورى بالاسى ئوتئرلگه‌ن.

Sut eşlərə

Acudan...

Jərək bulsa, bula ikən ul. Hic bir nərsənə yzeneņ julndə kirtə itep sanami. Ul kərəşlərdə bula, qinaşa, suqbşa, ylə, tərmələrgə krə. Şuşь jərəklər arasьnnan Bəki vnlьsь, Kazli auьlьnnan brəy bulьp Xəbip Mostafin tavьla. Tərmə tərmьşь blən tanьş, cənki kyp mərtəbə tərmə səkələrndə aunaqan kşe ul.

Kənnərdən bir kənne Xəbip jaz - mьşqa qarşь bulsa kirək, xatьnь,bala caqalarь blən dau cьqa, dau, sulqa ləgə. Ə sut jortь çihazlarьnnan kyp nərsənə, şul çəmlədən əjne də xatьn jaqьna qaldьra. Xəbipneņ acuvь kilə. „Dauaj... min qzьq itim ələ, kyrsətim ələ jərəkne bir“, dip, əj səkələren pr.. tuzdrьp, sndrьp bterə, aş qazanьn qajьrьp alə. Baqcadaqь çimeş aqacla - rьn barьn da kisep taşlьj, kislgənnə - ren ejenə taşlj. Balalarqa tieşle bulqan nərsələrneņ barlьqьn da dierlek, yz - ləşterə, Eş qabat sutqa ləgə. Mostafin qa iske tərmə islərə kilə. Tərmə kyr- neşlərən kyz aldьna kiterə. Kyz aldьna kilgən nərsələr dərstən də qəmələgə aşalar.

Bua kantunnda bulqan sut Xəbip Mostafinnь bu xuligannьqь ecen altь ajqa irkənnən məxrum tiərgə həm çimrelgən səkələren, aş qazannarьn tylətergə qərar qьla. Mostafin tara - jьnnan birelgən kasatsiə kəcsz qala.

„ŞIRAZI“.

Suqoq səqəttə

قتاى-كؤنچئعش تيمر ،يولئ مؤديرئ ئورنباسارئ‌ئيبده‌ش ئه‌يسمونت سوزله‌رى.

— قتاى-كؤنچئعش تيمر ،يولئ بز بار- عانچئعا قده‌ر فينانس ياعندان بؤتنله‌ى ناچاربر حه‌لده ئيدى. تيمر ،يولنك بيره‌چه‌ك- له‌رى 15 ميليبون سومدان ئارتب كيتكه‌ن ئيدى. تيمر يولدا ئشله‌وچئله‌رگه ژالونيالار-

Ipt. Əjsmont.

دا واقتندان بيك ئؤزاقتا كيچكدئرئلب بيرئله ئيدى. بز بارعاندان ،سوك بيش ،يل ئچنده ،بو تيمر ،يول بؤتنله‌ى ره‌تكه كردى. بورچ- لارى بؤتنله‌ى تولەنب بتب، حوجالق ياعئ كوته‌رلدى. ئاندا‌عئ ئشچئ همه حزمه‌تكه‌ر- له‌رنك تؤرمشلارى‌دا ياخشردى. قتاى - كؤن- چئعش تيمر يولندا بارنسئ 27 مك ئشچئ همه حزمه‌تكه‌ر ،بولب، شولارنك يارتئسندان ئارتئعئراعئ سه‌ويت گراژدانلارى ئيدى. حاربيننده ،تؤروچئ 150 مك ،ئورسنك بارى 60 - 50 مكئگئنه سه‌ويت گراژدانلارى قالعانلارى بارنسئ‌دا پيلاگژاردييسلەر. بزنئ ژاكرالعا قده‌ر بيك كوب مكلەب ئشچئلەر ئؤزاتا كيلدئلەر. پالپتسه‌نك نقلاب قارشئ تؤروونندا قاراماسدان ئالار ژاكرالنك ئچكئ ياعئناكرب، بزنك بلەن كورشدئلەر.

Gostorg çilək xəzrləy əsndə

بيپلعئ پلان بوينچا گاستورك 45 ،تونئنى ؤيكتورييه حه‌زرله‌رگه تييش ئيدى. ،بو كؤنگه قده‌در گاستورك تارافندان 46 ،تونئنى ؤيك- تورييه حه‌زرله‌ندى. ؤيكتورييه كوبئره‌ك ئؤسلاندان كيتئرئله. ؤيكتورييه‌نى حه‌زرله‌و ئشن گاستورك ئوزئ همه «ئسميچكئ» ئيدا- ره‌سئ ئالب بارا.

قورا جيله‌گن حه‌زرله‌و ئشله‌رى ئه‌لئ ياكا عنا باشلاندى. ،بو جيله‌ك پلان بوينچا 300 ،تونئنى حه‌زرله‌ئه. ئه‌لئگه قده‌در حه- زرله‌نگه‌ن چاماعا قاراعاندا، قورا جيله‌گن حه‌زرله‌و پلانئ‌دا ئارتئعئ بلەن توتئرئلرعا تييش. قورا جيله‌گن حه‌زرله‌و ئشله‌رى توبه‌ن ئؤسلاندا «ئسميچكئ» ئاشا، تينكى، شالان- گئدا كاپيراتسييه‌لەر ئاشا ئالب بارئلار.

ئالابؤعا كانتوننده 260 ،تونئنى قارا قار- لئعان حه‌زرله‌و چارالارى كورئله. له‌كين ،بيپل قارلئعانئنك ،ئوگئشئ ناچار، ئيكئچئده‌ن چاسنى سه‌وده‌گه‌لەر ،بو ئشكه قؤماچاوليلار، شونلقدان قارلئعان حه‌زرله‌ونك يلانئ تو- تئرلماس ديب ئويلانئ‌دا ئؤعؤمومه‌ن ئالعاندا، چاسنى سه‌وده‌گه‌لەر جيله‌ك حه‌زرله‌و ئشئنه هه‌ر ياقدان قؤماچاولاب كيله‌لەر. گاستورك جيله‌كنى ئوزئك تارافندان بيلگئله‌نگه‌ن به‌يه بلەن ساتب ئالا. چاسنى سه‌وده‌گه‌لەر ئيسه جيله‌كنى قيممه‌ت به‌يه بلەن ساتب ئالالار. شونلقدان كره‌ستييه‌نلەر جيله‌كنى كوبئره‌ك بازارعا چعارب چاسنيلارعا ساتارعا ترئشالار.

جيله‌ك حه‌زرله‌و ئشنده ميچكه‌لەر جيتشمى. مه‌سكه‌و ،بو نه‌رسه‌لەرنى جيتشدئرب تؤررعا تييش بولسادا، واقتندا جيبه‌ره ئالمادى. ئيكئچئده‌ن حه‌زرله‌نگه‌ن جيله‌كنى ،سو ئشـ- له‌رى نادزورى قازاندا بيك ئؤزاق تؤتا. ،بو ئشلەر جيله‌كنى حه‌زرله‌و همه ئؤزاتو ئشله‌رئنه بيگئره‌ك‌ده ئؤماچاولاب كيله‌لەر.

فرانسييه پالاتاسئ ميللون-بيرانژئ كيلئشوون راسلادى.

پاريژ، 20 (تاسس). فرانسييه پالاتاسئ، فرانسييه‌نك تامبريكئعا بورچلارى تورندا ياسالعان ميللون - بيرانژئ كيلئشوون راسلادى. ،بو كيلئشو ياعندان 300 كشئ تاوش بيرب، 292 تاوش ئاكار قارشئ ،بولدى.

بيرلين ئشچئله‌رى سوعشقا قارشئ كه‌ميتيتكه گردئله‌ر.

بيرلين، 20 (تاسس). بيرلين تروباچئلا- رئنك ديليگاتلار كه‌نفيرينسييه‌سئ، سوعشقا قارشئ كه‌ميتيتكه قوشئلرعا همه برنچئ ئاؤگوسدا ئشده‌ن واقتندان بر سه‌عه‌ت ئلك توقتارعا قه‌رار بيردى.

قتاى - كؤنچئعش تيمر ،يولئ مؤ- ديرئ ئيب ييمشانف همه ئانك ئورن- باسارئ ئه‌يسمونت ئيبده‌شله‌ر قايتدئلار.

مه‌سكه‌و، 22 (تاسس). يه‌كشه‌نبه كؤن ئيرته بلەن سه‌عه‌ت 9 ،تولب 20 مينوتدا، قتاى - كؤنچئعش تيمر ،يولئ مؤديرئ ئيبده‌ش ييمشانف (سيميه‌سئ بلەن) تيمر ،يولنك باش ئينژينيرئ همه مؤدير ئورنباسارئ ئيبده‌ش ئه‌يسمونت همه باشقالار مه‌سكه‌وگه قايتدئلار. تؤنياق ژاگزالندا ئالارنى ئشچئله‌ر قارشئ ئالدئلار. ژاگزال ئالدندا،زور ميتينگئ ياسالدى. ميتينگدا ئيبده‌ش ييمـ- شانف، قتاى - كؤنچئعش تيمر يولئنا قتاى گينيراللارئنك، قتايداعئ ،ئورس بيلاگژاردييسـ- لارئنك نيچك مؤجوم ئيتولەرئ بلەن تا - نشتردى. ميتينگ سه‌ويتلەر، حؤكومه‌تئنك تؤتقان ،يولن دؤرس همه ،تولئ تابب ريـ- ژەلوتسييه قابول ئيتب، تؤزو ئشله‌رئبزنئ تاعئ‌دا ئئعراق ئالب بارو ئؤچن 3 نچى ئيندوستريه زايومئ چعارئلونئ حؤكومه‌تـ- دەن تالەب ئيدى.

«تاس» حه‌به‌رچئسئ بلەن ،ئوتئرش واقـ- تندا، ئيبده‌ش ييمشانف بؤلاى ديدى:

- 11 نچى ئيپولده ئيرته بلەن 7 ،تولب 45 مينوتدا، ميگا قتاى كؤنچئعش تيمر ،يولئ ئيداره‌سئ پرسيده‌تئلى ئيمزاسئ بلەن پريكاز كيلب تؤشدى. ئاندا ميگا هيچبركيچك درمى تيمر يولداعئ بؤتن سه‌ويت ناچال- ئيكله‌رن ئورنلارندان ئالرعا قوشلعان ئيدى. ،شول كؤن ئيرته سه‌عه‌ت 9 دا ميگا ئيكنچئ پريكاز كيلدى. بوسندا ئيندى ميندەن يوللار بلەن ئيداره ئيتونئ تاشلاونئ تالەب ئيتلگه‌ن ئيدى.

شول‌ئوق كؤننئ تيمر يولعامؤديرلگگه مينم ئورتباسارم قانيگوئان قتاى ياعندان بيلگئـ- له‌ندى. مينم سه‌ويت ياعندان بولعان ،بولشچم- ئيبده‌ش ئه‌يسمه‌رنتدا ئورنندان تؤشئرلدى. قتاى ؤلاسلارى بزگه شول‌ئوق كؤننئ كيچ سه‌عه‌ت ئادان‌دا سوگعا قالمى حاربينده‌ن چعب كيته‌رگه بؤيردئلار. بزنئ حاربين ژاكرا- لندا 6 مگده‌ن ئارتق ئشچئله‌رئ‌ئؤزاتب قالدئلار. حاربينده‌ن مانچوريييه‌گه قده‌در بزنئ بيكلئ ژاگؤنلارا ئالب كيلب، ژاگؤندان هيچ بركمنئ چعارمادئلار. همه ئاندا كرتمه‌دئلەر. قتاى- كؤنچئعش تيمر يولئنا ئالدان حه‌زرله‌نگه‌ن پلان بوينچا هؤجوم ياسادئلار. حه‌تتا ،يولئنى ئارتب ئالوداقاتاشقان ،ئورس ئاق گؤاردييسلەرئ ئوزله‌رئنه ئايئرم بر ،فورمئ كييمله‌رده تكئترب ئؤلگرگه‌نلكله‌ر ئيدى. قتاى ؤلاسلارى، قتاى كؤنچئعش‌تيمر يولنداعئ بؤتن سه‌ويت ،ئوچريزدينييه‌لەرن قتايعا قارشئ حه‌ره‌كئده عه‌ييلەب چقدئلار.

مانچوريييه‌ده‌گى چيت ئيل گه‌ؤيتله‌رئ‌ده ،ئول عه‌يبنك سه‌ويت ،ئوچريزدينييه‌لەرى ئؤستئنه تاشلانووى بؤتنله‌ى ،ئورنسز همه تييشسز ديب يازدئلار.

Impirializmga qarşь jaşlar kongrise acldь

Kongris SSSR ne impirialislardan вəten kəce вlən saqlarqa syz вirə

FRANKFORT—MAJNA, 20 (Tass). Frankfort—Majnadaqь impirializmgə qarşь kənnər, impirializmgə qarşь jəşlər kongerise acьlu blən başlandь. kongerista Hindstan, Qtaj, Hindoniziə, Latin Amirikьsь, Tənjaq Afrika, Manquliə, Fransiə, Angliə, Japoniə, Koriə, Norvigiə, Şvitsiə, Balkan illərə, Hollandiə, Bilgiə, Girmaniə vəkillərə, şulaj uq kommunis jəşlər Intrnatsionalь həm Qzьl sportiutirn vəkillərə qatnaşalar.

Kongerisnь qacьluь Nankin xəkyməteneņ ciktən tьş provokatsiəsə unajь blən, suqьş qurqьnьcьna qarşь kərəş luzngьsь astndа ytte. Kongrisqa impirializmgə qarşь ljga başqarma komititeneņ clinnərə qatnaşa.

Kongrisnь acqanda ip.Ləjвrand (Girmaniə) sovit jəşlərə diligatsiəseneņ julda ikənnegen xəbər itte. Kongris bu blderyne bik zur alqьş blən qarşь aldь. Impirializmgə qarşь Liga ismnnən kongrisnь ip. Saklatvala təbrik itte. Ul impirializmgə qarşь jəşlərneņ, impirializmgə həm koloniə xalqlarьn izygə qarşь kərəş ligasьnьņ əmite həm kiləcəgə ikənnnegen səjlədə. Saklatvala вəten dənjadaqь impirializmgə darşь jəşlər xərəkətən ojştьru formasьna krty kirəklegen kyrsətte. Syzə - neņ axrndə Saklatvala Nankin xəkyməteneņ banditlarca xərəkətənə xurlьq вldrdə.

Kangrisnьņ prizidiumьna Kosorjuf (SSSR), Risf(KYM), həm Hindstan, Qtaj, Hindoniziə, Tənjaq Afrika, Latin Amirikasь, Prafintirn, Girmaniə, Angliə, Frarsiə Hallandiə vəkillərə sajlandьlar.

Xzmət iəsə jəşlərneņ impirianzmgə qarşь kərəştəgə kiskeņ burclar turndа dəklat jasaqan Rist Sovit-Qtaj konfliktьna ajruca tuqtalьp, xalь ara xellərgə xaraktiristikə birdə.

Rist, Nankin xəkymətə impirialislar, bigrək tə Angliə hem Amirikanьņ başqarma orgьnь вulqannьqьn kyrsətte, Angliəneņ jaŋa xəkymətə Nankin blən dingez kileşyə təzərgə vaqt taptь, ləkin anьņ SSSR blən diplomatiə baqlanşlarьn jaŋartuqajvaqtь juq. Impirialislar həm alarnьna gintlarьnьņ „Qzьl impirializm“ turndaqь syzlərə jalqan nərsə, monar SSSR tşqь səjasəteneņ 11 jilq tarixь şahit. Əgər də impirialislar Sovit cigenə krrgə tləsələr, ul caqta rivolytsiəcə, impirializmgə qarşь jəşlər xzmət iələreneņ Vatanьn, SSSR xzmət iələrə blən вrlktə saqlarqa вəten kəcən qujar. Impirializmgə qarşь jəşlər kongrissə Qtajnьņ impinializm suqşьn çinşlə Grazdnnar suqьşьna əjlənderəcək rivəlytsiəcə əşcelər massьsьn təbrik itə.

Amirka diligatsiəsə Glav-ilikrtda

MƏSKƏY, (Tass). Amirikanьņ səydə - promьjşlnnьs diligatsiəsə, Amirikanьņ iliktro - tixnik ere trisь „Vistingauz həm “ vitse - prizidintь mister BinnithəmtristinzinirьmistrnLillin Glav iliktro nacalnigə urnвasarь ip.Plaksirman tarafnnan qəbul itldelər. Alar ilneņ iliktrofikasiə məs'ələtsə blən tanştьlar.

Binnit həm Lillin „Vistingauz“ firmьsьnьņ SSSR da qatnaşь məs'ələsen əjttelər. Plaksirman ipləş „Vistingauz“ firmьsьnьņ ilne iliktrofikatsiələşterydə qatnaşularь məmkinnegen əjtte. Mistr Binnit „Vistingauz“ firmьsьnьņ konsissiə blən qzьqsьnuьn əjtte. Diligatsiəgə, aldaqь konnərdə kənsissiə məs'ələsə turndə səjləşrgə məmkin buluь əjtldə. Şunnan suņ „Vistingauz“ firmьsь yzləreneņ konkrit təqdimnərən kyrsətəcəklər.

◆ KIEF, 18 (T) Imau okrьgь, Sarnьj aulndə uqьtucь həm uqьmşlь keclər tarafnnan вer jьl ecndə вəten nadannqnь вterlgən.

◆ CITA, 17 (R). Okrg pionirlar slytь aeldь. Slytqa Tajqьdan diligatlar həm вurət pionirlarь kildə.

◆ ROSTOF N/D, 18 (R). Anapta, 2 meņ giktar çirdə „Gigant“ ismne vinograt sovxozь ojştьrьla. Ul jьl sajьn 25 meņ tonna vinagrat вirəcək.

Altьn таblqan

XABAROVSKI, 20 (Tass). Sritinski okregndə baj qna altьn таblа torqan çir aclqan. Xəzer Boliskirudnigndə məjdənnə tərle jaqtanь snau ecen fabrik salьna.

Jaŋa likter stansiasь.

MƏSKƏY, 20 (Tass). Glaviliktro quşuь bujnca, Inirgstraj triste jaŋa Juzda zur ilikter satansia salu ecen proikt təzy eşenə krşte. stansia Ivanof elkəsndə luz jlqasndə salьnacaq. Juz stansiasь Ivanof həm Nizni elkələrndəgə promьjşlnnьslarnь ilikter blən tə'min itəcək. Ul jьl jarmda salьnьp вterelergə ujlaua.

Ilikter pojzlarь.

KƏSKƏY, 20 (Rosta). Mьjtişin vagun təzy zavotь eşcelərə 20 Iyldə,tantanalь rəyeştə, Ike ilikter pojьzьn Tənjaq Timer julndə jərty ecen birldelər.

Jaŋa fabrik salьnьp вtte.

SVIRDIOVSKI, 20 (Rosta). Sara - pyl'də janaajaqkiemefanrigesalьnьpвtte. Anda meņ jarьm eşce eşləp, вer sminada 2 meņ 400 par ajaq kieme eşlənəcək. Fabrik 22 avgusta eşkə kreşə.

Sofxoz, kymək xuçalqlarь.

SVIRDLOVSKI, 20 (Rosta). Işim - Pitoxof rajunnda zur orlьq safxuzь ojştrldь. Ul 60 meņ 810 giktar məjdan ala. 15 meņ giktarьn 13 Ilydə sorə başladьlar. Anda 17 traktьr eşli.

SVIRTLOVSKI, 20 (Rosta). „Iskra“ kommunasь initsiativasь blən Voronin həm Klətici sil'sovit krəstiənnərə, 18 meņ giktar çirdə kymək xuçalьq ojştrdьlar.

TLIKTRA Bygen (Yklər kire pajtmьjlar)
Baş ryl'lərdə: Anna Stən həm A. Sudakivic.

Dəylət sirgь — Tilifun 11 - 90
23 nce Iyldən 28 nce Iylgə qədər JAŊA PROGRAM
Bəten donja atroksionь-Girmaniənьn ÇRTQЬC XƏJUNNAR UKROTITETE IRNS ŞU YZENEŊ ARSLANNARЬ VILIKANNARЬ blən• xzmət kyrsətkən, ataqlь muzikь satirikləreT ANTI (2 tuqan). Fransiə artislərə 3 rodi 3 Italiə artislərə Bujza həm Ra Jlan Girmaniə artislərə Tom həm jrans, qirmaniə artistə Şafrik Fransiə artiilə Maragoş həm başqa urьs, zagranitsa artislərə qatnaşalar. Başqalar.
Başlana 8 jarьm səqəttə jəkşəmbe kən zür kəndəzgə tamaşa. Bəten troppa qatnaşa.

Lunacarski ismndəgə Zur TIATRDA Fralumnьj 46. tilifun № 5-20
Bygen 19 nda həm 20 — 23 ndə
Şat təzycelər 6 bylektə kamidiə.
Tiatrda muzikь trio 1 - nce sians 7 jarmda 2 - nce sians 9 jarmda başlana. Kassь kic səqət 5 tən acьla.

Iliktra Fralumnьjda 56, tilifun 6-06.
„Şəhrət Satucьlar“
(ylklər kire qajtmьjlar)
Baş rollərdə: Anna Stən həm Sudakivic. Kartina muzika blən kyrsətelə.

Catqь Kino - вaqca Tuqaj uramь 64, til. 12 - 13.
Sənqətcə ajrьm jaxşь rəyştə eşlənqən bajaviklardan
Manastir stinasь artnda
Baş rollərdə Nina Li, Kycinski, Nərьf.
Sianslar „Iliktaьra“ da 7 jarьm, həm 10 səqəttə; „Catqь“ da 8 həm 10 səqətlər də başlana.

KinoVuz
„Donna - Žuanna“
sianslar 7 jarьm həm 9 jarmda вaşlana. Kassь 6 jarmdan acьq.

Qzьl armia jortь
„Kəmeş at“

تاتستراحو، ؤيلاسيپيدلارنى واتئلودان، ئورلانودان
(له‌كين بيكلئ ئورندان) همه ئوتدا يانودان
ئستراحاو ئيتو ئاچدى
ئستراحاو ؤئچن توله‌ولەر يلئنا ؤيلاسيپيدنك به‌يه‌سندەن 3 پراسينت ئالئنا. يلدان كيم واقتقادا ئستراحاو ئيته‌رگه مؤمكين.
تاتستراحاو 652

Jaŋa вasьlьp cqtь
Tulь xisap Kurьsь »
Jazucьlarь S. NIQMƏT həm JAFAJ-
Bəjəsə 2 s. 75 t. вu kitap 430 bitlə.
Aqca çibərəp kitap soratu ecən adris:
Казань, Чернышевская 21, торгсектор. «ТАТИЗДАТ»а.

Maj orlqlarь çitştery həm satu eşndəgə Tatarstan auьl xuçalьqь kapiratsiəsə sajuzь
(Qazan, Macalnьj uram, 6 (16).
„TATXLIPSAJUZ“ həm Tatarstan auьl xuçalьqь kapiratiflarьn tə'min ityce „TATSNAPKRITSAJUZ“ (şul uq adris), auьl xuçalьqь kapiratsiələrə turьndaqa 27 nce jlnьņ 3 ncə ykətərndəgə palaziniəneņ 119 ncь maddəsə blən şuşь jlnьņ вrnce iylennən Tatsnapkridsojuznьņ Tatxlibsojzqa kryen вldərələr.
Kyrsətlgən kənnən başlap Tatsnapkritsojuznьņ barlьq xoquqlarь, вəten ьşanьc həm başqa eşlərə Tatxlpsojuz qulьna kycə. Bu xaqtaqь barlьq qərizalarnь (1929 ncь jlnьņ 3 nct yktəвer palaziniəseneņ 121 nce maddəsə) 2 ajlьq vaqьə ecndə Tatxlipsojuz idarəsenə çibərrgə.
Tatxlipsojuz idarəsə prsidətelə: SMIRNOF.
Tatsnapkritsojuz Idarəsə prsidətelə: SOLTAN—BƏK.

Tatarstan dəylət nəşəriatь
„TATIZDAt“
Basьlьp cqьp satьla başladь.
Tulumbaj əsərlələrə 1 nce kisək, jaŋalif blən.
176 bitlək bu kisəkkə Tulumbaj iptəşneņ syz başь həm 1922 nce jldan başlap 1927 nce jlqa qədər jazlqan 36 tərle xikajətlərnə ecenə alqan ədəbi çiьnьq.
Auьl tormьşьn вətən vaqiqələrə blən arrьp salqan bu kitapnь ədəbiat səjycelərgə alьp uqrqa təqdim itəвez.
Bəjəsə 1 sum 20 tin.
Bu kitapnь Tatizdatnьn barlьq kantun bylklərnnən soratьqьz. Tatarstannan tьş çirlərgə tybəndəgə adris blən zadatkь çibərəp soratьqьz.
Zadatkьsьz zakazlar ytəlmi.
Казань, Чернышевская 21, Тор. Секор,«ТАТИЗДАТА».

Akmarcuvlisqa
Qazanda rudnik stojkьlarapьn eşlər ecen (kisy həm surllarqa ajьru) yz pilalarь blən
200 eşce kirək
Xəвərləşy ecen adris: Qazan olь pralomnьj uram, jort № 40 gastinsь birzьsь Akmarcuvlis.
653 1-1

Jaŋa вasьlьp cqtь
F, Jusupьf əsərə. Z